

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni poświątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgzech	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
z jednorazową przesyłką poczt.	82	18	8	9 kor. 70 h.
z dwurazową	88	19	9 kor. 50 h.	8 „ 20 „
W Państwie Niemieckim	86	18	9 koron	8 „
W innych państwach	48	24	12	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadesłać wprost do Administracji „N. Reformy“ w Krakowie.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3.

Telefon Redakcji i Administracji Nr 41. Dla rozmów zamiejscowych 1572.

Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 85742.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

We Lwowie sprzedaje numerów po 12 h.: w Biurze dzienników S. Sokółowskiego, ulica Jagiellońska 3 i w Biurze Płonna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA

REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejsce: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna trafik w Ryńku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyka, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokółowski, ul. Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu Herman Goldschmid (sprzedaje oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 24 h., za każdy następny raz 18 h. — Nadesłane po 80 h. od wiersza. — Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cirkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratatorów.

O Sejm i Radę Narodową.

Wtorkowe obrady prezydium polskich klubów sejmowych wydały rezultat niewielki. Dwie sprawy były przedmiotem tych obrad: zwołanie Sejmu i reorganizacja Rady narodowej.

Co do zwołania Sejmu, to zarówno rząd, jak i niektóre wpływe stronnictwa podniosły tyle poważnych wątpliwości przeciw zwołaniu starego Sejmu, że sprawa ta ostatecznie upadła. Stary Sejm nie zebrał się już więcej, dokona niebawem swego krótkiego żywota, jako anachronizm rażąco wobec nowego Sejmu, dla którego podstawy dał w uchwalonej przez się nowej ordynacji wyborczej.

Kwestya reorganizacji Rady narodowej wiązała się ściśle ze sprawą zwołania Sejmu, którego polska większość jest właśnie jedną uprawnioną mocodawczynią Rady narodowej. W kwestyi Rady narodowej mieszcza się właściwie dwie kwestye: kwestya zasadniczej potrzeby takiego organu, jak Rada narodowa, i kwestya, czy Radę narodową należy tworzyć teraz jeszcze przed starym, na niezwołanie skazany Sejm, w przednim wyborów do nowego, czy też należy wstrzymać się z zreorganizowaniem Rady narodowej aż do zebrania się nowego Sejmu?

Co do pierwszej kwestyi zasadniczej, czy Rada narodowa jest w ogóle potrzebna, różnicy zdań między stronnictwami niema. Wszystkie zgadzają się na to, że organ jednoczący stronnictwa polskie na pewnej platformie solidarnej polityki narodowej jest potrzebny, przy obecnym zaś roznieściu politycznym naszego społeczeństwa, nawet niezbędnym. Polityka narodowa w ścisłym sensie słowa znaczenia t. j. dotycząca interesów narodu naszego w tym kraju, jako całości, musi posiadać pewne właściwe forum, na którym przez wyrównywanie pewnych różnic partyjnych, ustalonyby podstawowe wytyczne tej właśnie polityki narodowej. Stworzenie jednak takiego organu wymaga gruntownej rozprawy i może odbyć się tylko na gruncie nowego Sejmu. Rada narodowa, wybrana przez stary Sejm, byłaby tą starą Radą narodową, która nieistnieć była zawsze organem bezwzględnej przewagi jednego stronnictwa nad drugimi, w ostatnich czasach uległa rozbięciu i nie zawiera żadnych założeń żywotności i zdolności do rozwiązywania tych zadań, jakie zmienione gruntownie stosunki polityczne w kraju przed nią stawiają.

Stworzona obecnie Rada narodowa byłaby, ściśle rzecz biorąc — komitetem wyborczym. Zapewne i taki organ, prawdziwo funkcjonalny, miałby znaczną wartość, ale właśnie ta prawdziwość jego funkcji budzi najpoważniejsze wątpliwości. Nie wiadomo bowiem, na jakiej mianowicie zasadzie miałaby Rada narodowa oprzeć swą działalność wyborczą wobec nowej ordynacji sejmowej, która, wydzielając z góry pewne okręgi i mandaty dla Rusinów, ograniczyła niebezpieczeństwo utraty mandatów polskich w zasadzie do minimum. Wobec odseparowania Rusinów, niema niemal wcale okręgów wyborczych, w których zachodziłoby rzeczywiste niebezpieczeństwo utraty mandatów polskiego na rzecz nie-Polaka. Wobec tego Radzie narodowej pozostawałoby już tylko segregowanie samych tylko polskich kandydatów według pewnych z góry przyjętych norm, których zgodne ustalenie przez wszystkie polskie stronnictwa byłoby bardzo trudne, a zawsze niebezpieczne. Stronnictwa wschodnio-galicyskie jako taką normę podali t. zw. „radykalizmi“. Każdy zrozumie, że pojęcie to jest zbyt elastyczne i zbyt trudne do ścisłego zdefiniowania, aby mogło stać się podstawą do oceniania kandydatów. Istnieją rozmaite „radykalizmy“ zarówno na lewicy jak na prawicy społecznej. Obok radykalizmu postępowego, istnieje a nawet rozkwita czasami, radykalizm wsteczny, klerykalny, nacjonalistyczny itp. Pytanie teraz, czy wszystkie te „radykalizmy“

byłyby przez Radę narodową tępiące, czy tylko niektóre? Pytanie drugie, kto i w jaki sposób ustaliłby, gdzie mianowicie kończy się mądre umiarkowanie, a zaczyna — niemądry radykalizm?

Wszystko to musi doprowadzić do przekonania, że tworzenie w obecnych warunkach takiego „ogólnego narodowego“ komitetu wyborczego pod eufemistyczną nazwą „Rady narodowej“ mogłoby tylko zwiększyć zamęt w obozie stronnictw polskich i rozjaśnić jeszcze bardziej ich waśni wzajemną, ponieważ taka Rada narodowa, albo nie robiłaby nic zgoła, co byłoby stosunkowo jeszcze najroztropniejszym — tylko poco ją tworzyć w takim razie? — albo też siłą rzeczy używałaby i nadużywałaby swojego autorytetu na rzecz jednego z przeciw drugim stronnictwom polskim.

Z tych względów, pomijając już inne także ważne i nie dające się praktycznie ominąć, przesyła klubów sejmowych, przyszły ostatecznie do przekonania, że najlepiej całą sprawę — odrzucić. Formą zaś takiego odrzucenia jest wybór komitetu z sześciu, który ma rozmyślać dalej. Co wymsli, zobaczymy.

Alarmy hakatystów.

(Telegr. „N. Ref.“)

Berlin, 11 czerwca.

W tych dniach ukazało się w licznych piśmach hakatystycznych znowu kilka artykułów antypolskich. Artykuły te opisują rzekome usiłowania Polaków w celu przywrócenia względnie odbudowania dawnego Królestwa Polskiego, a twierdzenia swe opierają na fakcie usypiania Kopca Grunwaldzkiego w Niepolomicach pod Krakowem.

Znany zwolennik „Ostmarkenvereinu“ i germanizator, ks. Feja z Górnej Śląska, opisuje w berlińskim „Tagu“ — „narodowo-polskie Zielone Świątki“. Ks. Feja powiada, że za dawniejszych lat pielgrzymki górnośląskie do Krakowa wynosiły najwyżej po kilka set ludzi a początkowo nie były nawet zorganizowane a miały charakter czysto religijny, dziś zaś liczą po kilka tysięcy ludzi a mają charakter wybitnie narodowy i demonstracyjny. Ks. Feja wzywa centrowców do ostatecznego zerwania z Polakami, czyli innymi słowy, do połączenia się z wrogami Polaków, gdyż centrum oddawna nie ma żadnego związku politycznego z Polakami.

„Polskiem“ Zielonemi Świątkami zajmuje się w dłuższym artykule także wrocławski „Schlesische Ztg.“, która podaje obszernie sprawozdanie z uroczystości krakowskich. „Hamburger Nachrichten“, dawniejszy organ Bismarcka, dowodzą, że przez usypianie pomnika Grunwaldzkiego w Niepolomicach, Polacy okazują coraz większą chęć zbrojnego powstania, zwłaszcza, że na uroczystości ukończenia kopca zjawili się wielu delegatów sokolstwa w Ameryce.

Jeśli rozważy się plany Polaków galicyskich — wywodzi pismo — w ostatnich wojnach bałkańskich i otwarte zbrojenia wojskowe Polaków amerykańskich, musi każdy przyjąć do przekonania, że Polacy śledzą bacznie zajęcia polityczne, aby być przygotowanymi na każdy przypadek. Gdyby wybuchła wielka wojna europejska, Polacy stali by w pogotowiu, a rzeczy niemieckiej i Austro-Węgrom w takim razie wielki ten wrzód (!) mógłby przynieść ogromne szkody. Dziwnem jest, że w miarę, jak we Francji podnosi się hasło odwetu, szerzy się u Polaków idea niepodległościowa. Czyżby istniał jakiś związek pomiędzy obu temi zjawiskami? Jest to możliwem, bo wiadomem jest, że liczne banki i kasy polskie pracują wielkimi kapitałami francuskimi. W każdym razie rządzy: niemiecki i austro-węgierski uczynią dobrze, jeśli bacznie będą śledzić machinacje polskie i prowadzić będą energiczną politykę antypolską.

Zaburzenia we Włoszech.

(Telegr. „Nowej Reformy“)

Rzym, 11 czerwca.

Ze wszystkich stron Włoch nadchodzi wiadomości, że mimo ogłoszenia strajku kolejarzy, ruch pociągów odbywa się prawie normalnie, z wyjątkiem kilku miejscowości, gdzie zerwano szyny.

Strajk generalny.

Rzym, 11 czerwca.

Strajk generalny trwa dalej, jednakże większość sklepów jest otwarta. Dzienniki, z wyjątkiem „Popolo Romano“ nie wyszły. Przed izbą robotniczą odbyły się demonstracje bez poważniejszych następstw.

W Medyolanie strajk generalny trwa dalej. Wiele sklepów zamknięto. Dzienniki nie wyszły. W Wenecji strajk ukończony, miasto ma wygląd normalny.

Rzym, 11 czerwca.

W Turynie strajk trwa dalej. W Genowie wszystkie sklepy są otwarte. Ruch wozów odbywa się bez przeszkody. W Neapolu strajk wieczoraj się rozpoczął. Ruch kolei miejskiej jest zatrzymany. W Palermo postanowiono ogłosić strajk generalny, dotychczas jednak tylko część robotników zastrajkowała. W Anconie wieczoraj popołudnie przeszło spokojnie. Dyrekcyj kolei wysłała dwa pociągi pod eskortą wojskową, musiała je jednakże zawrócić, ponieważ linia w kilku miejscach była uszkodzona. W Parmie wojsko zostało obrzucone kamieniami przez strajkujących. Żołnierze kilkakrotnie zrobili użytek z broni. Dokonano wielu aresztowań. W Florencji podczas zgromadzenia pally nagle strzaly rewolwerowe na wojsko, które odpowiedziało ogniem. Jedną osobę przytem zabito, kilkanaście rannych. W Bari policja rozprzysła kilkakrotnie demonstrantów bez robienia użytku z broni, mimo że tłum obrzucał policyjnych kamieniami. 12 żołnierzy policyjnych i karabinierów zostało rannych.

Imola, 11 czerwca.

I tutaj proklamowano strajk generalny. Po zgromadzeniu, odbytem w Sponte Santa koło Imoli, zerwano szyny, aby przeszkodzić przybyciu pociągów. Urząd telegraficzny obrzucono kamieniami.

Krwawe demonstracje w Turynie.

Turyn, 11 czerwca.

W kilku punktach miasta powtórzyły się wieczoraj demonstracje. Podczas demonstracji odniesziono zranienia 25 żołnierzy i policjantów. Jeden policjant jest ranny bardzo poważnie. Jeden z demonstrantów, mianowicie pewien 28-letni mechanik, zginął, zaś 8 demonstrantów odniesziono zranienia.

Nowe zaburzenia w Anconie.

Ancona, 11 czerwca.

W pogrzebie ofiar przedwieczorajszych zajęć wzięło udział kilka tysięcy osób. Niesiono liczne wieńce i sztandary stowarzyszeń. Przyszło kilkakrotnie do zaburzeń. Na ulicy Wiktora Emanuela tłum zatrzymał się. Gdy pochód miał już ruszyć, padły strzaly rewolwerowe. W od powiedzi na to strzelono z tłumy parę razy do okna mieszkania, w którym stał dr. Maruzzi z towarzyszem swym. Towarzysz dra Maruzzi'ego odniósł ciężki postrzał w głowę. Kilka innych osób odniosło również rany. Tłum chciał wtargnąć do mieszkania dra Maruzzi'ego i odstąpił dopiero, gdy ten zapewnił, że z jego okna nie strzelano do tłumu. Porządek utrzymywało wojsko. Policji nie było wcale.

Rzym, 11 czerwca.

Sekretarz ogólnego związku robotniczego wystosował okólnik do wszystkich izb pracy, wzywając je do wstrzymania strajku przed północą.

Intrygi włoskie w Albanii.

(Telegr. „N. Ref.“)

Berlin, 11 czerwca.

Wiedeński korespondent „Kreuzztg.“ dowiada się, że ze strony austro-węgierskiej wystosowano do gabinetu rzymskiego przyjacielskie zapytanie z powodu stanowiska włoskiego posła w Durazzo, Aliottiego.

Wiedeń, 11 czerwca.

„N. Fr. Presse“ rejestruje pogłoskę o krokach austriackich w Rzymie w sprawie posła Aliottiego, zaznacza, że działalność tego posła bynajmniej nie przyczyniła się do utrwalenia porozumienia austro-włoskiego na terenie albańskim. Krytyka działalności posła Aliottiego jest zupełnie usprawiedliwiona.

Durazzo, 11 czerwca.

Komisja mieszańska włosko-albańska dla zbadań zarzutów, czynionych pułkownikowi Murizemu i prof. Chiniego, których niedawno aresztowano za porozumiewanie się z powstańcami, stwierdziła podobno, że znalezione przy obydwoh Włochach papiery dowodzą ich winy.

Sprawozdanie oficerów holenderskich.

Amsterdam, 11 czerwca.

Ustawiczne atakowanie oficerów holenderskich, znajdujących się w Albanii, wywołuje tu ogromne rozgorzczenie. Sprawozdania tych oficerów stwierdzają, że obok wpływów młodotureckich, także wpływy włoskie występowały przeciw księciu.

Nowy gabinet francuski.

Przesilenie gabinetowe, które zaczynało grozić przesileniem prezydyalnym, zostało załagowane, przynajmniej na razie. Wrogowie prezydenta republiki, Poincaré'go, przeliczyli się, sądząc, że nie zdola on przeprowadzić utworzenia gabinetu republikańskiego i będzie musiał ustąpić. W ten sposób Francja nie miałaby ani gabinetu, ani prezydenta republiki, co byłoby tryumfem wrogów Poincaré'go, ale zarazem klęską kraju.

W ostatniej chwili pospieszył na wyłom sejdziwy Aleksander Ribot, który stał u kolebki trzeciej republiki, i przez utworzenie gabinetu uchronił Francję przed podwójnym przesileniem. Z pomocą pospieszył mu dwaj tak wybitni politycy, jak Leon Bourgeois i Teofil Delcassé. Te trzy osobistości nadają barwę obecnemu gabinetowi i tworzą — jak się wyrażono w kuluarach Izby deputowanych — tryumwirat ratunkowy. Niektóre dzienniki nazwały obecną gabinet „gabinetem dla reformy podatkowej“, a nazwa ta jest równie uzasadniona, jak pierwsza.

Zjednoczeni radykali, którzy po kongresie w Pau utworzyli skonsolidowaną partję, tudzież zjednoczeni socjaliści, nie mają w gabinecie obecnym ani jednego przedstawiciela. W gabinecie zasiada wprawdzie aż 6 radykałów, ale umiarkowanych. Bez zjednoczonych radykałów i zjednoczonych socjalistów nie można w Izbie deputowanych utworzyć większości republikańskiej, więc chyba Ribot szukać będzie pomocy u stronnictwa, a raczej grup umiarkowanych.

Ribot, jako zręczny polityk, pragnie usunąć najdrażliwszą sprawę na bok, chodzący tylko na czas krótki, a mianowicie sprawę 3-letniej służby wojskowej. Ribot powiada, że ustawa o 3-letniej służbie wojskowej ma moc obowiązującą, gabinet więc nie ma potrzeby zajmować się nią i nie uniesić jej w swoim programie. To jest w mocy Ribota, ale nie jest w jego mocy, przeszkodzić temu, ażeby radykali lub socjaliści nie podnieśli tej sprawy za pomocą wniosku albo interpelacji. A wtedy gabinet Ribota musi albo ustąpić, albo posunąć się na prawo dalej, niż dzisiaj zamierza.

Ribot wysuwa na pierwszy plan reformę po-

datkową, której domagają się przewojszystki socjaliści. Ale bardzo jest wątpliwem, czy i na tem polu obecny gabinet będzie mógł liczyć na pomyślne wyniki. Ribot w sprawie reformy podatku dochodowego wcale nie myśli iść tak daleko, jak tego domaga się skrajna lewica. Ribot jest przeciwnikiem przymusowych fasyj i przywileju dla władz skarbowych wglądania w księgi, a dalej jest zwolennikiem wolności podatkowej dla rent. To wszystko dla lewicy jest kamieniem obrazy, większym w rzeczywistości, niżeli 3-letnia służba wojskowa.

Stanowisko Ribota nie jest łatwem. Finansiści, nie wywołując drobnych renterów, przyjeżdżają z zadowoleniem utworzenie gabinetu Ribota, ale poparcie z tej strony, aczkolwiek oznaczane, nie zażegna burzy parlamentarnej. Oznaki zaś tej burzy już się pojawiły. Zaledwie Ribot wyszedł z palacu Elizejskiego, jako prezydent gabinetu, radykali na zwołaniem „ad hoc“ zgromadzenia uchwalił rezolucję, zwracającą się stanowczo przeciwko Ribotowi, a oświadczającą, że radykali poprą tylko gabinet, stojący na gruncie uchwaleń kongresu w Pau. Lewica pamięta, że Ribot był przeciwnikiem akcyi, mającej szkolom nadać charakter świecki, a następnie występował przeciwko zerwaniu konkordatu i rozdzieleniu Kościoła od państwa. Leon Bourgeois jest również umiarkowanym republikaninem, zaś Delcassé nacjonalistą. — Oba więc znajdują się na indeksie radykałów. Wszyscy trzej muszą być przygotowani na nieubłaganą opozycję.

Aleksander Ribot, prezydent nowego gabinetu francuskiego, liczy 72 lata życia i należy do tych niewielu polityków, którzy byli świadkami tworzenia się i umacniania trzeciej republiki. Początkowo trudnił się adwokatą, od 1875 do 1877 roku pracował w ministerstwie sprawiedliwości, poczem znowu powrócił do adwokatów. W r. 1878 został po raz pierwszy wybrany do Izby deputowanych, gdzie wstąpił do lewego centrum, w którym zajął rychło wybitne stanowisko. W r. 1890 objął w gabinecie Freycineta tekę ministra spraw zagranicznych, który piastował następnie w gabinecie Loubeta, a wreszcie w gabinecie, którego był prezydentem, a który został utworzony w grudniu 1892 r. Na ten czas przypadła zawarcie przymierza francusko-ruskiego. Ten akt międzynarodowy zjednał poparcie Ribotowi, którego republikanie zawsze posądzają o dążności reakcyjne. Gdy z powodu afery panamskiej musiał Ribot przystąpić do rekonstrukcji gabinetu, objął w nim tekę ministra spraw wewnętrznych, a po trzech miesiącach ustąpił z całym gabinetem. W r. 1895 stanął znowu na czele gabinetu, obejmując zarazem tekę ministra skarbu, ale ustąpił w tym samym roku. Przez długi czas należał później do opozycji, zwalczając ze szczególną energią kościelną politykę gabinetu Combesa. Obecnie jest Ribot członkiem Senatu. W r. 1906 wybrała go paryska Akademia swoim członkiem.

Leon Bourgeois liczy 63 lata życia. W roku 1888 został wybrany do Izby deputowanych i w tym samym roku prezydent gabinetu, Floquet, zamianował go podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych. Sprawy administracyjne znał dokładnie, gdyż był poprzednio podprefektem, a następnie prefektem. W gabinecie Tirarda i Loubeta był ministrem spraw wewnętrznych, a w gabinecie Ribota ministrem sprawiedliwości. Piastując tękę, zarządził energicznie śledztwo w sprawie panamskiej. W kwietniu 1893 po 3-letnim piastowaniu ustąpił z całym gabinetem Ribota. W r. 1895 stał na czele gabinetu radykańskiego, który ustąpił w kwietniu 1896 roku, następnie w r. 1898 piastował tekę ministra oświaty, a wreszcie w gabinecie Sarrien'a był ministrem spraw zagranicznych. W ostatnich latach Bourgeois, ze względów na nadwładne zdrowie, trzymał się zdaleka od czynnej polityki. Objęcie przez niego teki ministra spraw zagranicznych uważa prasa zagraniczna, zwłaszcza niemiecka, za rękoczyn prądów pokojowych.

Trzeci członek tryumwiratu ratunkowego, Teofil Delcassé, minister wojny, uchodzi za po-

Maciej Wierzbicki.

Szalony rok.

Powieść historyczna z roku 1848.

22

(Ciąg dalszy.)

VIII.

Sprawy i rozprawy bazarowe.

Gdy pan Tytus Kobylko posłyszał o strasznym wypadku, jakiemu uległ Stefan Szreniawski, postanowił trzymać się zdaleka od swego rozaliskiego zapieka. Tam bowiem, gdzie mieszkala troška, gdzie wszyscy krzali się dookoła łóża chorego, a cień śmierci snuł się po pokojach, nie było miejsca dla pasibrzucha, który opancerzony był lodowatą obojętnością wobec cierpień i spraw osób nawet najbliższych, odsuwał od siebie wszelką myśl przykłą i unikał wszystkiego, co mógł mogło atakować przyziemnego samoluba. Nadto odstręczało go od Rozaliny na razie przypuszczenie, że w tych warunkach kuchnia musiała tam szwankować walece.

Wiedział zatem przy boku Orłowicza, tubo często traktowany przez niego z lekceważeniem, i czuł się jak ryba w wodzie w kompaniach sejmikujących obywateli, gdzie zbawia-

no ojezżną przy pełnych puharach. Kobyłko nie narażał się tam nikomu swem zdaniem; urzędował oportunistą, plynął zawsze z prądem i jak mandaryn kiwał głową wobec panujących przekonań, a korzystał z przelewającej się w tych dniach poznaskich gościnności, z obfitych biesiad i pijatyk.

— Twój brzuch, panie Tytusie — mówił doń przy jednej z takich okazji subtelny pan Kajetan — to twoje szczęście. Nosząc niby Atlas taką potężną kulę, nie masz ani siły ani ochoty, by podjąć jakiegokolwiek inne zadanie. Wszystko schodzi na drugi plan wobec takiej bani, jaką piastujesz przed sobą. Dzięki brzuchowi nie utoniesz nigdy. Trzyma się on i unosi nawet w burzliwych czasach na powierzchni wód, niby olbrzymi pęcherz...

— Zazdrościsz mi, kochany panie Kajetanie — mruzczał szlagom, wrzucając w siebie dyniacy, wonny bigos. — Zazdrościsz apetytu i zachoego pragnienia, jakim mi dokuczają łaskawi bogowie...

— Dalióg zazdrościsz... — rzucił Orłowicz i po chwili wydeklamował: „Staśmy się nieczni! — Jedźmy i pijmy, bądźmy śmieszni ziołta — ciała wygodą a myśli niedzota — tak się do głuchych i szczęśliwych wliczymy“.

Palaszując bigosik, Kobyłko uważał za stosowne nie zrozumieć, iż Orłowicz pił do niego. Sam uważał go za głupiego i w poczuću swej wyższości intelektualnej nie tylko

nie zniżył się do obrażenia się na „niedojdę“, lecz poglądził go pochłobstwem:

— A twoją największą cnotą, panie Kajetanie, jest chudość.

— Czemu to?

— Francuz twierdzi, że dobry kogut musi być chudy...

Orłowicz targnął śpieszają hiszpankę, uśmiechnął się i poklepał go po brzuchu.

Dziwnie niedobrana ta para, taczająca się po winiarniach, jak Don Kichot i Sanszo Pansa po Hiszpanii, znana była wszystkim.

Ale zawieszony przez gen. Colomba nad niastem stan obłączenia zmógł z bruku poznańskiego hulaszczę partję, a wraz z nimi znikły dwie malownicze, krotkochwile figury.

Nie przewzięcie pałac żądał heroicznych czynów, Orłowicz ucepił się polu awanturniczego demagoga, adwokata Krauthofera-Krotowskiego i z nim pojechał do obozu wrzesińskiego, gdzie rozwiehrony rewolucjonista, oponując czynnie przeciwko uchwalam niechlubnej konweneyi jarosławickiej, wywołał rokosz, odebrał od Garczyńskiego mały oddział ochotników i pociągnął go z sobą do Miłostawia.

„Rzecznicz“, Jakób Krauthofer, syn Niemca — rzemieślnika z Błunia, wychowany przez matkę Polkę, odznaczał się umysłem nad wyraz zapalnym, wybujałym i śmiałym. Wyzwolony z więzienia berlińskiego, rzucił się w wir wypadków z szalonym rozmachem, który dre-

szcem zachwytu przeszywał kawalera o krwi niebieskiej i anemicznej.

Rad nie rad Kobyłko musiał im towarzyszyć, jakby dla skonstruowania ich postaci i osobowości, musiał trząść się na bryczce do Wrześni i asystować przy burzliwej scenie w obozie, w czasie której drżał o całość swych kształtów i wzywał w pomoc Belzebuba.

Jednakże w Mirosławiu panowały stosunki przypominające poniekąd świąteczne dni poznaskie, gdyż i tu sejmikowano wiele, a prztem piwo lało się w gardziel opoja.

Niecierpliwość rozpięła wojownicze elementy w obozie. W „inspektorze polskiej siły zbrojnej“, Mirosławskim, jedni t. j. koszyrniery i emigranci uznawali bez zastrzeżeń wodza, natomiast reszta, z dowódcą obozu, pułkownikiem Brzezańskim na czele oglądała się na komitet poznaski, a ponieważ bezaktowny, niepowściągliwy megaloman zrażał sobie na każdym kroku szlachetę wielkopolską, więc wiał tam nieustanny ferment, podsycony przez skrajnych rewolucjonistów.

Zbierali się oni niemal codziennie na rynku Grzymały tam zarzuty przeciwko „szefowi“ i jego satelitom. Utworzyło się coś w rodzaju klubu wojskowego, którego duchem stał się Krauthofer-Krotowski. Miasto ćwiczyć się w szeregach, niejedną marmował czas na wewo-
waniach. A ponieważ wzięto się po obozie i krążyło wokół niego wielu, którzy, czy to z

animozji do szefa, czy też z innej przyczyny nie zaciągali się pod chorągiew i powiększali rozpręczenie i anarchię, więc w domach zajętych rojno bywało i gwarno ku zupełnemu zadowoleniu Kobyłki.

W trzecie święto wielkanocne, po wcale nie-
złym obiedu siedział przed Bazarom przy dużym stole dębowym w strawnym towarzystwie, chwalcąc sobie piwo i slonko, które jakby w czerwcu szeroką posiała oblało czarobok rynku, niskimi, przeważnie drewnianymi otoczonymi domkami. Nie go zgola nie wzruszało, że przez rozwarne okna Bazaru raz wraz fru-
nęły słowy okrzyków.

Do zgromadzonej tam ciżby prawil Krathofer z nieporównywanym ogniem:
— Rodacy! Czas u dybala, by zaopiniować, czy bić się z Prusakami, czy złożyć broń na pierwsze ich wezwanie. To zagadnienie winien stawić sobie naradzie sam pan generał Mirosławski w pałacu... Szezy on wprawdzie na Brzezańskich i szlachty zwolenników, ale przy hrabiowskim stole z nimi tak jak oni popadli kunkatorstwo, w beczynność. A każdy czuje, że Prusacy lażą dzień stawia nas wobec pytania, czy zamierzamy iść w ogień, czy do domów pod fartuch matuszy...

— W ogień! W ogień! Do stu piorunów! — zorwały się głosy.

(D. c. n.)

lityka, skłaniającego się łatwo do „ultima ratio“, to jest do wojny. Do roku 1893 był podsekre-tarzem stanu, a następnie należał do całego szeregu gabinetów. Przez 7 lat, aż do 6 marca 1905 roku kierował zagraniczną polityką Francji. Upadł z powodu zarzutów, że pragnął spowodować wojnę z Niemcami. W r. 1911 był ministrem marynarki, w r. 1913 został ambasadorem w Petersburgu, ale w styczniu b. r. zrzekł się tego urzędu i powrócił do Paryża.

Wielkie manewry w Galicyi.

W roku bieżącym armia austriacka będzie odbywać tak zwane wielkie manewry na terenach górskich. Jak to już donosiliśmy, korpusy 15 i 16 urządzają manewry górskie w Bośni i Hercegowinie pod kierownictwem arcyks. Franciszka Ferdynanda i szefa sztabu generalnego bar. Conrada. Korpus 14 i część korpusu 3 będą również w górach urządzić manewry. Ale nowością będą tegoroczne manewry górskie w Galicyi, o których „Pester Lloyd“, organ rzadu węgierskiego, przynosi następujące szczegóły ze źródeł wojskowych:

Kierownictwo armii poleciło komendantom trzech Korpusów galicyjskich tegoroczne manewry końcowe odbyć na północnych stokach Karpat. Korpusy krakowski, przemyski i lwowski urządziły dotąd manewry na płaszczyznach, tudzież na przyległych stokach pagórków i gór. To jest ów teren, na którym w razie wojny korpusy te będą wykonywać operacje wojenne, mające na celu obronę granic, tudzież zabezpieczenie linii pochodowej wojsk, znajdujących się w głębi państwa. Jednakże jednolite wyszkolenie armii ucierpiałoby na tem, gdyby korpusy galicyjskie miały odbywać ruchy wojskowe tylko na ograniczonych terenach, gdyż może zajść potrzeba użycia tych korpusów także na innych placach boju, zwłaszcza górskich.

Uwzględniając tę okoliczność, kierownictwo armii zarządziło, ażeby tegoroczne manewry końcowe odbyły się w Galicyi na północnych stokach Karpat. Przemawiały za tem również inne względy. Ruchy wojskowe w górach wymagają od żołnierzy większego wysiłku fizycznego, niż na równinach, od dowódców zaś większego wysiłku umysłowego. Armia musi dzielić się na liczne mniejsze grupy, które, nie tracąc pomiędzy sobą związku, tensesam mają większą samodzielność. Dowódcy takich grup, nie tracąc z oczów ogólnego planu operacyjnego, muszą okazywać ducha inicjatywy w stopniu o wiele większym, niż na terenie płaskim, gdzie naczelne dowództwo obejmuje z łatwością całość ruchów wojennych.

„Powstanie może — pisze „Pester Lloyd“ — tu, albo tam mniemanie, że korpusy galicyjskie z tego powodu odbywają manewry w Karpatach, ponieważ istnieje rzekomo zamiar na wypadek wojny zachować się wobec niebezpiecznej przewagi sił rosyjskich najpierw odpornie. Wojska austriackie miałyby rzekomo usunąć się z Galicyi i poprzestać na obronie Karpat.

„Otóż występujemy tutaj z całym naciskiem przeciwko takiemu mniemaniu. Austriacki sztab generalny wcale nie myśli w razie konfliktu z Rosją poprzestać na defensywie. Przeciwnie — zbrojenia Rosji ugruntowały zarówno w Niemczech, jak w Austrii zdanie, że tylko błyskawicznie szybka akcja zaczepna, tuż po skończeniu mobilizacji może przynieść powodzenie. Na tę błyskawiczną akcję zaczepną zdecydowane są zarówno Niemcy, jak Austro-Węgry. O tem niechaj nikt nie wątpi“.

Kierownictwo armii austro-węgierskiej stale pracuje nad tem, ażeby wyszkolenie wojsk stało na poziomie nowoczesnych wymogów. W tej pracy doniosłą rolę odegrają tegoroczne manewry na północnych stokach Karpat. Wywody „Pester Lloyd“ przytoczyliśmy nie tylko ze względu na informacje techniczno-wojskowe, lecz także z powodu ważnej enuncjacji, że w razie wojny z Rosją, armie Niemiec i Austrii natychmiast podejmą akcję zaczepną.

KRONIKA.

Kraków, 11 czerwca.

Następny numer „Nowej Reformy“ z powodu przypadającego dziś święta Bożego Ciała ukaze się w piątek po południu o zwykłej porze.

Boże Ciało. Dzisiaj o godzinie 9 rano po nabożeństwie odbędzie się procesja z katedry na Wawel po Rynek krakowski, celebrowana przez księcia biskupa Sapiechę. Z okazji dziesiątej procesji odprawiano już wczoraj wieczorem chorągiewkami wieńcem ratuszową, Sukienicze i niektóre domy w Ryнку. Druga procesja odbędzie się dzisiaj po południu z kościoła Bożego Ciała na Kazimierzu.

Zjazd elektrotechników w Krakowie. Wczoraj w południe odbyło się ostatnie plenarne posiedzenie Związku austriackich i węgierskich elektrowni w dawnym gmachu muzeum techniczno-przemysłowemu. Po ukończeniu fachowych odczytów z dziedziny elektrotechniki nastąpiło zamknięcie zjazdu. Przemawiali dr. elektrowni wiedeńskiej Sauer, prezydent zjazdu, oraz generalny dyrektor Tow. Westinghouse w Wiedniu, dr A. Lederer, podnosząc znaczenie prac fachowych zjazdu i dziękując uczestnikom za podjęte badania. Przemawiał również dyr. krakowskiej elektrowni, p. St. Biełliński.

Po południu część uczestników zjazdu zwiedziła rafinerię ropy w Dziadziach, część elektrownię okręgową w Sierszy. Dzisiaj po południu odbędzie się w razie pogody wycieczka statkami do Żyńca, natomiast część uczestników zjazdu wyjeżdża dzisiaj do Zakopanego.

Należy podnieść, że wyborna organizacja Zjazdu znalazła powszechne uznanie, któremu dano wyraz w żywych podziękowaniach pod adresem energicznego komitetu Zjazdu.

Z Akademii Umiejętności. Posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek, dnia 15 b. m. o godz. 5 po południu. Porządek dzienny: 1. dr Roman Grodecki: „Mineralizacja w przeszłości średniowiecza polskiemu“. 2. dr Oskar Halecki: „Ostatnie lata Świdrygieli i kwestya wołyńska za Kazimierza Jagiell“.

Poswięcenie Banku przemysłowego w Krakowie. Wczoraj przed południem odbyło się, jak donosiliśmy, poświęcenie krakowskiej filii Banku przemysłowego przy Ryńku głównym i ulicy Św. Józefa. Nowy, czteropiętrowy gmach Banku, zbudowany na miejscu zburzonej kamienicy Fen-

ców, jest pięknym dziełem architektów pp. Wojtyłki i Wyczynskiego. Wszystkie roboty wykonały firmy krakowskie. Urządzenie i rozkład biur jest bardzo praktyczny, zaś skarbiec Banku i schowki urządzone są według najnowszego systemu o ścianach z żelaza i betonu.

Tow. Rybackie w Krakowie urządziła w dniu 27 b. m. doroczną walne zgromadzenie w sali Tow. rolniczego. Na porządku dziennym sprawozdanie i wybory 4 członków wydziału.

Tow. Numizmatyczne odbędzie w piątek 12 b. m. zebranie członków w hotelu Francuskim. Referat wygłosi dr M. Gumowski na temat: „Wpływy polskie na Śląsku“. Początek o godz. 5.30 pop.

Trzy wycieczki krajoznawcze urządziła jutro sekcja kraj. turyst. akad. Związku sportowego: 1) do ruin Lanekorony (odjazd o godzinie 9 i pół rano), 2) do ruin Tenczyni (wyjazd o 2 po południu), 3) do wąwozu w Mnikowie (wyjazd o 9.15 rano). — Zgłoszenia przyjmują się w lokalu akadem. Związku sportowego, Uniwersytet, sala 2, parter od 7—8 wieczór.

Wystawa w parku sportowym. Na wystawie powz. Związku artystów polskich w „Parku sportowym“ część dzieł wystawionych zostanie w drugiej połowie czerwca zastąpiona i uzupełniona nowo nadesłanymi pracami. Zmiana ta obejmuje znaczną część wystawy.

Wycieczka do Pienin urządziła sekcja wycieczkowa krak. Ogniska nauczycielskiego w niedzielę dn. 28 b. m. — Odjazd z Krakowa w sobotę 27 b. m. o godz. 11.55 w nocy do Nowego Targu, skąd po śniadaniu furkami do Czerwonego Klasztoru (35 km.) w Pieninach. Po drodze zwiedzenie słynnych ruin w Czorsztynie i starożytnego węgierskiego zamku „Niedzicy“. Obiad w Śmierdziejcu (węgierskie miejsce kąpielowe Koronahygyfurej), poczem jazda łódkami Dunajem wśród jednej z najpiękniejszych panoram w Europie (8 km. wodą). Ze Szczawnicy przejeżdżamy przez Pieniny do Czerwonego Klasztoru, potem furkami do N. Targu. Po wieczery odjazd o godz. 11 w nocy, przyjazd do Krakowa 29 b. m. o godz. 6 rano. Koszta wycieczki wynoszą 28 K., w co wlicza się i bilet do Nowego Targu i z powrotem, śniadanie i wiecezerę w N. Targu, furki do Czerwonego Klasztoru i z powrotem, obiad, jazdę łódkami, myta, napiwki, zwiedzanie zanku, wydatki administracyjne.

Zgłoszenia w formie zadatku 10 koron przyjmują i wyjaśnić udziela p. Józef Robak, Kraków, Zwierzyniecka 1. 11, najpóźniej do 18 b. m. Na odpowiedź należy dołączyć markę. Informacje ustne w Ognisku naucz. (Rynek 29, telef. 3.360, między 6—8).

„Wieczór Rozmaitości“ na głodne dzieci. Zapowiedziany „Wieczór Rozmaitości“ na dzień 17 b. m. na dochód bezpłatnych obiadów dla ubogich uczniów u S.S. Felicjanek został z powodu nieprzewidzianych okoliczności odwołany do następnych ogłoszeń.

Bilety zakupione nie tracą wartości.

Ze sportu. Celem zmierzania sił, jakimś miastem rozporządza w lekkiej atletyce, urządziła K. S. „Cracovia“ lokalny mityng lekko-atletyczny w dniu 11 b. m. W mityngu tym wczną prawdopodobnie udział prawie wszystkie nasze towarzystwa sportowe. Po mityngu odbędzie się pierwszy u nas match hockey'owy. Nadmienić należy, że hockey'a uprawia zagranicą równocześnie z piłką nożną, zwłaszcza chętnie oddają się temu sportowi panie.

Ruch wycieczkowy w Krakowie. Od poniedziałku bawi w Krakowie większa wycieczka dzieci szkolnych z kilku gmin w powiecie dąbrowskim pod kierownictwem miejscowych nauczycieli i nauczycielek. Dzieci zwiedziły Kraków i okolice.

Egzamin dojrzałości w I szkole realnej w Krakowie odbył się w dniach 3—9 b. m. pod przewodnictwem radcy dworu, dr Jana Frankiego. Egzamin zdali: Daun Alfred, Eibel Henryk, Eydziatowicz Krzysztof, Goliński Jan (ekst.), Janecz Roman (z odzn.), Jodłowski Józef (z odzn.), Kahl Aleksander, Kern Andrzej, Kłębowski Witold (z odzn.), Kochoanowski Jan, Koźmiński Jerzy (ekst.), Koźmiński Tadeusz (ekst.), Leitner Adam, Leuchter Abraham, Limanowski Władysław, Lubinski Józef, Lepkowski Józef, Małicki Jan, Mastowski Kazimierz (z odzn.), Massalski Leon, Młynarski Kazimierz (ekst.), Młynarski Mieczysław (ekst.), Mrzaek Tadeusz, Nalepa Tadeusz, Naylor Franciszek (z odzn.), Pawlikowski Czesław (ekst.), Rimler Karol, hr. Rey Tadeusz (z odzn.), Rothert Kazim. (ekst.), Rozen Władysław, Rygiel Roman, Sikora Benedykt (z odzn.), Sikora Ezechiel, Szczerbowski Roman, Tichy Jan, Trepto Józef. Reprubowano na pół roku dwóch uczniów publicznych i dwóch eksternistów.

Wypadek przy pracy. Na Tomasza Świecha, robotnika, zajętego w elektrowni miejskiej, spadł wczoraj w południe duży pręt żelaza i poranił go na głowie i nogach. Ciężko rannego robotnika aozapatrzył lekarz pogotowia, poczem odwieził go do szpitala św. Łazarza.

Wielkie kradzieże. Policja wiedeńska aresztowała przed kilku dniami dwóch niebezpiecznych włamywaczy, Jana Pabigana i Jana Cerkala pod zarzutem zbrodni kradzieży. Obei aresztowani dopuścili się całego szeregu włamań do sklepów i magazynów wiedeńskich i skradli znaczne zapasy bielizny za ogólną kwotę 57.000 K. Część tych skradzionych przedmiotów sprzedali handlarzom we wschodniej Galicyi.

Zguba. P. Karol Homolacs, zamieszkały przy ul. Smoleńsk, zgubił wczoraj w południe na ulicy Brackiej portfel z kwotą 90 koron i rozmaitemi notatkami i listami.

List gończy. Sąd obwodowy karny w Stanisławowie śledzi listami gończymi 40-letniego Ludwika Dzięgowskiego, byłego dyrektora banku załickiego w Stanisławowie pod zarzutem zbrodni oszustwa. Dzięgowski miał w banku popełnić szereg oszustw, poczem nagle wyjechał ze Stanisławowa w niewiadomym kierunku.

Ucieczka. Stróż domu przy ul. Starowińskiej pod 1. 45, nazwiskiem Doniec, doniósł wczoraj do tutejszej policji o następującym fakcie: Żona jego, Julia, wyszła wczoraj rano do miasta wraz z dzieckiem, on sam zaś udał się na robotę. W dwie godziny później zajeżdża przed dom dwóch panów, którzy otworzyli kluczem mieszkanie, zabrali kuferek wraz z większą gotówką, garderobę, pościel i t. d., mieszkanie zamknęli, poczem znnowu fiakrem odjechali. Doniec podejrzewa, że żona jego ucieka z jednym z tych panów, zabrawszy dziecko, pieniądze i garderobę. Dotąd Dońciewicz żył w zgodzie i maż nie umie sobie wytłumaczyć postępków żony.

Nocna awantura w Podgórzu. Wczorajszej nocy około godz. 11 rynek podgórski był widownią wielkiej awantury. Trzech młodych ludzi, jak się później okazało, pracowników z drukarni Poturalskiego, w humorach widocznie mocno podnieconych

alkoholem, zgodziło dorożkarza jednokonnego, aby ich odwieził do Krakowa. Gdy już wsiadli w dorożkę, nadeszło jeszcze trzech ich kolegów, w równie wesołym nastroju, którzy tak samo objawili chęć jazdy tą samą dorożką. Dorożkarzowi jednak sześciu pasażerów było już za dużo, nie chciał zatem przyjąć trzech nowych przybyszów. To oburzyło pasażerów na dorożkarza i zaczęli go dotkliwymi czynnymi argumentami „przekonywać“, że powinien wieść wszystkich. Na krzyk turbowanego dorożkarza przybył mu z pomocą przybyły, który jednak również został nieco poturbowany. Dopiero większe sile zbrojnej udało się pokonać awanturników, poczem odstawiono ich do aresztów, najpierw policyjnych, potem sądowych. Poturbowany dorożkarz nazywa się Maciej Satola.

Z kraju.

Dębica, 9 czerwca. Ku czci hr. Reya, b. posła parlamentarnego, odbędzie się w dniu 11 b. m. w sali obrad Rady miejskiej zebranie celem wyrażenia mu podziękowania za starania o dobro miasta.

Nowy Sącz, 9 czerwca. (Ucieczka zasądzzonego zbrodniarza). Niedawno zasądzony został na dwa lata więzienia przez trybunał tyt. sądu obwodowego Stanisław Mordarski, zwany „Kozik“, który przez cały rok grasował w powiatach nowosądeckim i limanowskim, dokonując szeregu włamań, kradzieży i rabunków. Mordarski po wyroku zaczął zdradzać objawy obłędu, rzucając się prztem na otoczenie, wskutek czego zarząd więzienia z lekarzem więziennym postanowili odstawić go do zakładu dla obłąkanych. Gdy zaś nadeszła odpowiedź, że brak tam miejsca, umieszczono go przed tygodniem w szpitalu tutejszym. Na to Mordarski tylko czekał. Onegdaj w nocy w bieżnię uciekł, a wszelkie poszukiwania za zbiegiem nie wydały rezultatu.

Dąbrówka niemiecka, 10 czerwca. (Epidemia szkarlatyny. — Rozwój Czyteln.).

Epidemia szkarlatyny, grasująca w Dąbrówce niemieckiej od 6 tygodni, pochłonięła w ostatnich dniach trzy ofiary: z tych jedno dziecko, zmarłe w wieku przedszkolnym i dwie uczennice miejscowej szkoły. Oprócz tego choruje jeszcze kilkoro dzieci, uczęszczających bądzto do tutejszej szkoły, bądzto do ewangelickiej w Nowym Sączu, a nadto znaczna liczba dzieci poniżej wieku szkolnego. W bieżącym miesiącu pojawiają się nowe wypadki szkarlatyny w dalszym ciągu i to coraz częściej. — Epidemia przeniosła się tu z sąsiednich dzielnic miasta Nowego Sącza, z którymi zabudowania Dąbrówki niemieckiej bezpośrednio się stykają. Obecnie procent chorych dzieci w tutejszej gminie w stosunku do liczby ludności z pewnością jest większy, aniżeli w Nowym Sączu, gdzie dozór lekarski jest łatwiejszy. Możeby nowosądeckie władze sanitarne zechciały energiczniej zająć się tłumieniem epidemii w Dąbrówce, bo inaczej zabierze ona jeszcze więcej ofiar.

Założona tu z końcem marca b. r. samoistna „Czytelnia T. S. L. im. T. Kościuski“ rozwija się bardzo pomyślnie. O rozwoju jej świadczy liczba członków, których w dniu założenia było 40, a których obecnie liczy 94. Dzięki subwencji ze strony związku okr. T. S. L. w Nowym Sączu — zaopatrzyła Czytelnia swój lokal w niezbędne sprzęty. Nowosądeckie II. Koło T. S. L. pod którego firmą instytucja ta pozostaje, nadesłało 220 książek nadto posiada Czytelnia pewną ilość własnych księzek. Mimo to jednak, z powodu wielkiego zapotrzebowania, odczuwać się daje dotkliwy brak książek, szczególnie zastosowanych do wymagań i poziomowi umysłowego ludności miejsc. Jaka zamieszkuje naszą gminę.

Oprócz książek znajduje się w lokalu 10 czasopism polskich. To też czytelnia stanowi ognisko kulturalnego życia towarzyskiego, tak rzemieślników kolejoowych z Dąbrówki niemieckiej, jak i dla robotników z Dąbrówki polskiej.

Krociwice bankrutstwo. Przed kilku dniami wawiesił wypłaty właściciel dóbr Ryklina, N. Kremnitzer, a pasywa wynoszący przeszło pół miliona K. Angażowane są instytucje finansowe i eskontery we Lwowie.

Otwarcie składnic pocztowych. Z dniem 16-go czerwca będą zaprowadzone składnice pocztowe w miejscowości Stróża do poczty w Skrzydlnej; w miejscowości Sonina do poczty w Łańcucie; w miejscowości Tarnawa Górna do poczty w Łisku; w miejscowości Wieprz do poczty w Żywcu; w miejscowości Hałowecko do poczty w Skrzytlkach.

Ze świata.

Wystawa „Sztuki polskiej w reprodukcji“ za granicą. Na początku listopada b. r. otwarta będzie w gmachu „Musee du Livre“ w Brukseli wystawa sztuki polskiej w reprodukcji. Na wystawę składać się ma wszystko, co dotyczy sztuki reprodukcji polskiej sztuki plastycznej, a więc artystyczne pocztówki, albumy, poszczególne reprodukcje, fotografie i t. p. Posiadamy tysiące reprodukcji dzieł o bezcennej wartości artystycznej, nigdy jednak nie udało się ich zebrać razem i stworzyć pewien całokształt, nigdy reprodukcje te nie przedostały się poza obręb kraju. Wystawa w Brukseli będzie pod tym względem pierwszą i jedyną w swoim rodzaju. Ma być ona otwartą przez cały miesiąc. W ciągu tego czasu urządzony będzie w wielkiej sali Muzeum szereg publicznych odczytów (po francusku) z dziedziny sztuki polskiej.

Wystawa ma cel dwójaki: Przedewszystkiem winna, jeżeli nie zapoznać bezpośrednio, to w każdym bądź razie wzbudzić zainteresowanie do sztuki polskiej, która za granicą jest absolutnie ignorowana; po drugie zaś winna ożywić nasz przemyśl artystyczno-wydawniczy i dać zbyt wydawnictwom polskim na rynkach europejskich.

Ekspozycje będą ugrupowane na wystawie w ten sposób, aby z jednej strony wyodrębniła się indywidualność poszczególnych artystów, z drugiej zaś strony aby widoczne były nazwy poszczególnych firm wydawniczych. W katalogu firmy różnych będą wymienione. Wystawę organizuje z ramienia miejscowego „Stowarzyszenia im. J. Lelewela“ p. Jerzy Świąciec, do którego zwracać się należy po informacje. Adres: Bruksela, rue d'Edimbourg, 32.

Piękna fundacya. Donieśliśmy wczoraj o testamencie zmarłego niedawno Teodora Pełczyńskiego, byłego reagenta w Górze Kalwaryi pod Warszawą. Zmarły zapisał w testamentie 50.000 rubli na cele publiczne, w tem 5.000 rubli na warszawskie Tow. dobroczynności, 1.000 rubli na restaurację Wawelu, 1.000 rubli na pomnik Jana Matejki, 1.000 rubli papieżowi Piusowi X, 14.000 rubli na wydawanie za pomocą chłopców-Polaków, mieszkającym gmin w pow. grojeckim, na sadzenie drzew owocowych.

Wykonawcami testamentu zmarły zamianował księży prałatów: Siemca, Godlewskiego i Galla, ks. Puchalskiego i adwokatów przysięgłych Fr. Nowodworskiego i Adolfa Suligowskiego.

Katastrofa Pegouda w Warszawie. Znany lotnik francuski Pegoud, bawiący obecnie w Warszawie, padł we wtorek ofiarą katastrofy, z której wprawdzie wyszedł bez szwanku, ale połamal aparat. Pegoud usiłował przestrzeń lotniska mokotowskiego do Agrykoli przebyć na aparacie. Podczas lotu aparat lewym skrzydłem uderzył o gałęzie. Rozległ się trzask złamanego skrzydła aparatu, który wraz z lotnikiem runął na ziemię. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności lotnik ocalał i oprócz podarcia ubrania żadnej szkody nie poniósł.

Dworzec centralny w Warszawie. Pisma warszawskie donoszą: Rada techniczna ministerstwa komunikacji zaakceptowała projekt przebudowy węzła warszawskiego i budowy dworca centralnego i zaproponowała komitetowi budowy opracowanie szczegółowego planu i kosztorysu w porozumieniu z magistratem, w granicach wyznaczonego na ten cel kredytu w sumie 21 milionów rubli.

Przywileje miasta Nowogródka. Z Wilna donoszą: Kurator okręgu naukowego wileńskiego czyni starania o przekazanie wileńskiej rządowej bibliotece publicznej 11 oryginalnych przywilejów z wieków XVI—XVIII, nadanych miastu Nowogródkiowi przez królów polskich i dotąd przechowywanych w archiwum zarządu miejskiego.

Zgon nacyonalisty litewskiego. W Wilnie zmarł w dniu 6 b. m. dr August Paszkiewicz, dymisyonowany generał-lekarz. Był to jeden z najzapaleńszych fanatyków nacyonalizmu litewskiego. Urodzony w roku 1843 w Kajmuelach, w powiecie Szawelskim na Żmudzi, studia lekarskie skończył w uniwersytecie moskiewskim. Na stanowisku lekarza wojskowego początkowo na obczyźnie, a od roku 1878 w kraju, spędził czas dłuższy. Po otrzymaniu dymisji w randze generała zamieszkał w Wilnie i tu poświęcił się całkowicie walce z Polakami, stojąc na czele, jako prezes, osławionego „Związku przywrócenia praw języka litewskiego w Kościele katolickim“, tak zw. „Sajungis“, znanej ze swego mieszanja się do życia wewnętrznego kościoła katolickiego na Litwie i denuncjacji na ks. administratora diecezji wileńskiej i księży Polaków do władz administracyjnych.

Marya Camozzi. W Bergamo we Włoszech zmarła hrabina Camozzi, z domu Agliardi-Caroli, siostrzenica Ludwika Caroliego, który w roku 1863 poprowadził wraz z Nullelem oddziałek ochotniczo do Polski i zesłany na Sybir, zmarł tamże w roku 65. S. p. Marya Camozzi również, jak cała rodzina, odnosiła się zawsze z żywą sympatią do Polski i Polaków. Ze wspomnień dziecińczych i opowiadań matki, żyjącej jeszcze, sędziwej hr. Elizy Agliardi-Caroli, pamiętała wielką żalobę domu po tragicznej śmierci wujka, po którym pamiętki przechowywała z wielkim petyzmem. Cieszyła się też wskrzeszeniem jego pamięci w Polsce w 50 rocznicę.

O salvarsan. Z Frankfurtu n. M. donoszą: W procesie przeciwko drowi Weissmanowi, który publicznie zarzucił drowi Ehrlichowi, że wynaleziony przez niego środek „Salvarsan“ (606) jest pospolitym humbigiem, będącym powodem wielu śmiertelnych wypadków, dr. Weissmann skazany został na rok więzienia za potwarz i dyfamację.

Oskarżony przyjął wyrok ze wzburzeniem i zawołał zwracając się do sędziów:

„Za wyrok taki otrzymacie i wy odpowiednią zapłatę“.

Zatonicie parowca. Z Hamburga donoszą: Parowiec pasażerski „Wiktorja Ludwika“, należący do Towarzystwa okrętowego „Hamburg-Amerika Linie“ i służący od kilku lat za jacht luksusowy dla podróżny pasażerskich, zatonął w nocy z niedzieli na poniedziałek w porcie hamburskim. Nad ranem parowiec wskutek odpływu morza przechylił się silnie w bok i groził wywróceniem się. Woda natychmiast wdarła się przez otwarte luki do wnętrza okrętu. Załoga tylko z największym trudem udało się uratować życie. Okręt, mimo wszelkich usiłowań pozostał w swej pochylonej pozycji i spełniał się ciągle wodą, aż wkońcu znikł z powierzchni wody i zwołna zatonął. Szkody materialne są poważne, gdyż wydobyć parowca z wody, o ile to wogóle będzie możliwym, połączone będzie z wielkimi kosztami i trudnościami. Zarząd Towarzystwa Hamburg Amerika Linie w okólniku urzędowym wypowiada się mniej pesymistycznie i wyraża nadzieję, że okręt da się uratować. — „Wiktorja Ludwika“ zbudowany w roku 1900 w warsztatach okrętowych „Wulkan“ w Szczecinie. Chyżość okrętu wynosiła 18 węzłów na godzinę i co do szybkości parowiec ten przez długie lata posiadał rekord światowy. Początkowo okręt nosił nazwę „Deutschland“, lecz po zbudowaniu obecnie nowego olbrzymia morskowego, noszącego nazwę tej samą, okręt przechrzczono na „Wiktorja Ludwika“.

Tadeusz Smiczkał. W Zagrzebiu umarł przed paru dniami Tadeusz Smiczkał, wybitny historyk chorwacki, prezes tamtejszej Akademii umiejętności. Zmarły pozostawił szereg dzieł z historii Chorwacji. Do najwybitniejszych jego prac należy dzieło p. t.: „Myśli i dzieła biskupa Strossmayera“. Był on członkiem czeskiej Akademii umiejętności.

Akademickie stowarzyszenie spożywcze w Oxfordzie. Stare miasto uniwersyteckie Oxford stało się widownią bardzo nowożytnego bojkotu: uniwersytet bojkotuje kupców. Dotychczas profesorów, razem ze studentami, których było 150 do 200, mieszkali sobie razem w różnych kolegiach i swoje zakupy załatwiali według tradycyjnego zwyczaju na High Street u starych znanych firm, pomimo, że miasto Oxford z biegiem czasu stało się rozrosło i ma dość kupców i sklepów. Stare firmy dawały studentom tradycyjny kredyt, lecz za to dyktowały im wysokie ceny, które cała dzielnica uczonych w pokorze przyjmowała — aby się stało zadość tradycji. Ale przyszła nowa generacya, pozbawiona petyzmu dla tradycyjnego wyższości i postanowiła odtąd zaspokajać potrzeby indywidualne i wspólne na zasadzie wspólnoty. Ten plan zyskał popłaski netylko profesorów, lecz także wybitnych osobistości, jak lord Rosebery, sir Horace Plunkett, hrabia Shaftesbury i inni, którzy stanęli na czele przedsiębiorstwa. I dzisiaj na High Street, w pośród sklepów dawnych dostarczycieli, stał nowy dom towarowy „Oxford University Cooperative Society, Limited“. Stare firmy usiłowały przeszkodzić ruszeniu swego przywileju, mobilizowały fabrykantów i grosistów przeciw nowemu przedsiębiorstwu, lecz intrzygi się nie udawały. Przebrała się za ich miarka wtedy, gdy usiłowano rywalizować

jęcym kupcom odciać dowóz przyborów do gry w kriketa i w piłkę nożną. Tem rozdrażniono ich najwięcej, gdyż, jak wiadomo, wszyscy akademicy angielscy są zapalonymi sportmenami. Fakt ten w oku mgnięcia przerobił ich w zapalnych kooperatystów.

Zresztą, jak przystało na akademików, nowa kooperatywa ma dla nich znaczenie netylko handlowe, lecz również wychowawcze i etyczne. Oto jakie stawiają sobie akademicy oxfordzcy zadania: 1. Zademonstrować studentom oxfordzkim praktycznie ideały i korzyści kooperacji i pokazać im różne możliwości tego systemu w zastosowaniu do reform socyalnych; 2. Umożliwić im konsumowanie tylko takich towarów, które będą sporządzone wśród zadowolających warunków dla robotnika; 3. Zademonstrować korzyści systemu kupowania gotówką w porównaniu z systemem kredytowym; 3. Zmniejszyć koszty życia w uniwersytecie.

Ponieważ kierownictwo studenckiej kooperatywy jest w doświadczonych rękach, nie ulega wątpliwości, że będzie ona prosperowała. Założenie jej jest zarazem zmiennym objawem powolnego demokratyzowania się tej starej arystokratycznej „Almae matris“. Niedługo Oxford był widownią targarów między „town“ i „gown“ — miastem i akademią, dziś spór ten odżył, ale w innej formie, bez lekceważenia stanowego, gdyż owszem, sama akademia staje się dla siebie kupcem.

Zmarli:

W Petersburgu zmarł w dniu 2 zeszłego miesiąca Józef Kiewnarski, inżynier komunikacji, rzeczywisty radca stanu, przeżywszy lat 59. — Zmarły zdobył zasługę oddaniem kilku cennych wynalazków swoich w zakresie wiedzy technicznej bezinteresownie na użytek publiczny. Zamilał zbierać antyków, pozostawił cenny zbiór miniatur porcelany i bronzów, uzupełniany z wielkiem zapałem. Wśród kolonii polskiej w Petersburgu s. p. Kiewnarski cieszył się wielkim szacunkiem dla rzadkich zalet serca i charakteru oraz głębokiego patriotyzmu.

Karolina z Woigłów Włodkowska, przeżywszy lat 65, umarła wczoraj w Podgórzu.

Na budowę pomnika Kościuski w Krakowie nadawali na ręce skarbnika komitetu:

Jan Sadowski, kierownik szkoły w Bierzanowie, z listy Nr. 439 koron 10 hal. 30. Stanisław Nowak, prof. gymn. w Brzesku, z listy Nr. 481 kor. 11 hal. 10. Justyn Pikulski z zarządu dóbr arcysk. w Izdebniku, z listy Nr. 427 kor. 23. Michał Stramski z Kalwaryi kor. 10 hal. 30. Franciszek Szurkowski z Wieliczki od członków Rady miejskiej i powiat. z grupy właścicielskiej 25 kor. 59 hal.

Na pomnik Tadeusza Kościuski złożyli w adm. „Nowej Ref.“ 5 kor. uczestnicy wycieczki do Okocima w d. 30 maja b. r.

Nowości ilustrowanych ostatni (24) numer zawiera serię ciekawych ilustracji i artykułów z zdarzeń doby ubiegłej jak: nominacji nowych kandydatów, podobizny: następcy kardynała Kopala, p. Wysockiej w roli Hamleta, granej z powodzeniem we Lwowie, demoniczne hrabiny Tiepolo, s. p. dra S. Schwarzkopfa, wynalazek nowego sposobu wyrobu gobelinów p. Jurajdy z Glińian. Kilkadziesiąt ilustracji: ze zjazdu kolejowego w Krakowie, rozruchów robotniczych w Monasterzyskach, katastrofy samochodowej w Warszawie, zbrodni zaleńca na Węgrzech, pożaru kopalni ropy w Boryslawie, święta dorożkarskiego, wystawy i zjazdu elektrotechnicznego i zawodów lekkiej atletyki w Krakowie i wiele innych.

Zjazd kolejniści. Kolegów, którzy w roku 1904 skończyli klasę 8b gimnazjum św. Anny, zapraszany na zjazd 10-letni w dniu 23 czerwca. Punkt zborny o godzinie 9 rano w gimnazjum św. Anny. Mieczysław Dąbrowski, Wilhelm Fränkel, Bogumił Patočka, Wiktor Schram, Henryk Wilga.

Składki:

Dla Towarzystwa Szkoły Ludowej złożył W. F. wygrano 3 korony.

Z kalendarza. We czwartek dnia 11 czerwca: Boże Ciało. Baran, ap. i jol. Wschód słońca dnia 10 czerwca, o godzinie 5 min. 34; zachód o godz. 7 m. 46; długość dnia godzin 16 m. 11.

Repertuar opery lwowskiej w Krakowie.

We czwartek: „Madame Butterfly“, opera w 3 aktach Pucciniego.

W piątek: „Luzia“ operetka w 3 aktach Renyi'ego.

Repertuar teatru ludowego w Parku krakowskim.

We czwartek

cuskiego. Tego samego dnia i w tym samym lokalu odbędzie się walne zebranie stowarzyszenia burszów klasowych.

Repertuar teatru lwowskiego.

We czwartek: „Porwanie Sabinek” (wzniośle).
W piątek: „Zemsta” (ostatni gościnny występ Mieczysława Frenkela).
W sobotę: „Wycieczka do raju” (nowość).

Dział ekonomiczny.

* Obrady cłowej Rady przybocznej. Z Wiednia donoszą: W sali posiedzeń ministerstwa handlu odbyło się 23-cie plenarne posiedzenie cłowej Rady przybocznej. Przewodniczącą, minister handlu Schuster, w zagajeniu oświadczył, że rewizja taryfy cłowej, rozpoczęta przed dwoma laty, uczyniła znaczne postępy i zapewne w tym roku będzie już gotowa.

Kola przemysłowe coraz więcej interesują się czynnościami cłowej Rady przybocznej, czego dowodem jest, że do ministerstwa wpływa wiele podań od związków przemysłowych i związków fachowych o udzielenie im zastępstwa w Radzie. Z powodu małej liczby miejsc w Radzie mogło ministerstwo tylko w szczupłej mierze zadośćuczynić tym prośbom. Po referacie radcy cesarskiego Harpnera, który przyjęto do zatwierdzającej wiadomości, posiedzenie zamknięto.

* Kongres austriackiego przemysłu drzewnego o był się w Wiedniu dnia 7 b. m. jako pierwsza próba organizacji całego przemysłu drzewnego Austrii. Na porządku dziennym znajdowały się referaty o postulatach handlowo-politycznych przemysłu tartaczanego, oraz o polityce taryfowej kolei państwowych ze względu na potrzeby tej gałęzi przemysłu.

Z Galicji brali udział pp. bar. Battaglia i dr Adlersberg ze Lwowa. Z Krak. Izby handlowej pp. Wilhelm Ader, dr Bruno Falter i sekretarz dr Bruno Josefert. Przy ukończeniu się nowego Zjednoczenia przemysłowców drzewnych wybranym został w charakterze pierwszego wiceprezidenta r. kom. Wilhelm Ader z Krakowa.

* Spadek eksportu cukru z Austrii. Z Wiednia donoszą: Wbrew oczekiwaniom przywóz cukru w r. b. z Niemiec do Austrii podniósł się. Ta zwykła importu cukru niemieckiego do Austrii zasługuje na tem większą uwagę, że równocześnie eksport austriackich rafinerii za granicę w pierwszych 4 miesiącach spadł z 2.837 milionów centnarów metrycznych na 2.649.

Wiedeń, 10 czerwca. Przy zamknięciu dzisiejszej giełdy popołudniowej notowano: Akcje: Austriackiego Zakładu kredytowego 602-75, węgierskiego Zakładu kredytowego 780-50, Anglobanku 328-—, Unionbanku 572-—, Länderbanku 485-—, Bankvereinu 506-—, Bodencredit 1150-—, Galicyjskiej Banku hipotecznego 635-—, Akcje praskiego Banku kredyt. 645-75, Kolei państwowych 686-75, kolei południowej 89-75, kolei północnej 49-45, kolei ożenickiej 498-—, Alpiny 782-50, Rima Murany 611-50, Praskiego Tow. Żelaznego 24-70, Fabryki broni 891-—, Akcje tureckie tyt. 424-—, Gal. Karp. Tow. nat. 925-—, Obl. węg. indemniz. —, Renta majowa 81-10, Aust. renta koron. 81-50, Węgier. renta koron. 79-75, 56-letnie Listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego 81-80, 4-1/2% Listy Banku hipotecznego 82-25, Listy zastawne —, 4-1/2% Listy Banku hipotecznego 89-50, 5-1/2% Listy Banku hip. —, 4-1/2% Listy Banku kraj. 84-60, 4-1/2% Listy Banku kraj. 89-75, 4-1/2% Gal. Obl. propin. 98-20, 4 proc. Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 82-—, 4-1/2% pożyczka m. Lwowa 79-75, 4-1/2% pożyczka m. Krakowa 80-50, Losy tureckie 212-25, Marki 117-85, Ruble 251-75, Rosyjska pożyczka —, Skoda 718-50, Powsz. b. depoz. 537-—.

Uspokojenie: Berlin, 10 czerwca. — (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork —, Warszawa krótkie —, Wiedeń krótkie 84-75, Austriackie noty 84-85, Rosyjskie noty 213-90, Amerykańskie noty 418-90, 3-proc. pruskie konsolle 77-30, Włoskie —, 4-1/2% proc. polskie listy zastawne 89-50, Niemieckie bank państwowy 138-25, Austriackie akcje kredytowe 191-—, Berlińskie Towarzystwo handlowe 150-75, Diskonto Komandit 187-12, Austriackie koleje państw. —, Lombardy 18-75, Kanada Pacific 198-87, Losy tureckie —, Hohenlohe 104-—, Phönix 237-12, Geisenkirchner 183-25, Hamburg-Ameryka Packett. 127-87, Hansa 250-50, Północny Lloyd 111-—.

Wiedeń, 10 czerwca. Cukier sp. 21-60—60; 21-80—21-90. Spirytus i nafta niezmienione.
Paryż, 10 czerwca. Renta 3 proc. 86-15, Mąka —, Frankfurt, 10 czerwca. Austr. kred. 191-—, Koleje państwowe 161-—, Disconto 187-—, Laura —, Uspokojenie: silne.
Wiedeń, 10 czerwca. Losy: a) procentowe: Austr. Zakł. kred. obl. proc. z r. 1880 3-proc. 281-50, Austr. Zakład kred. z obl. proc. z r. 1889 3-proc. 259-90, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 6-proc. 269-—, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. 225-75, Pożyczka serb. prem. po 100 złr. 6-proc. 104-25, 3-1/2 procentowe: Budapeszteńskie (Basilla) 4-proc. 24-25, Zast. kred. dla h. i p. po 100 złr. 482-—, Pożyczka m. Labany 20 złr. 6-1/2% Czerwonego krzyża austriack. tow. 100 złr. 50-— Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 28-75, Losy (tand. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 210-25, Tureckie oblig. prem. kolej po 400 złr. 211-75, Tureckie oblig. prem. kolej sp. —, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 469-50.

Budapeszt, 10 czerwca. (Targ zbożowy). Pszenica na październik od 13-28 do 13-38; żyto na październik od 9-62 do —; owsa na październik od 8-04 do —; kukurudza na lipiec od 7-78 do 7-93; kukurudza na sierpień od 7-49 do —; rzepak na sierpień od 15-35 do —. Oferty: mierz. Chęć kupna: rezerw. — Uspokojenie: bez int.; pogodna: ciepło.

Wiadomości naukowe, literackie i artystyczne.

— Dr Józef Pollak: Postulaty szkoły średniej. Kraków 1914.

Wobec będącej w chwili obecnej na porządku dziennym kwestyi rozważania braków i wadliwości w ustroju naszych szkół średnich — znajdujących wyraz w nieodpowiednim przygotowaniu młodzieży wstępującej do uniwersytetu, zawarte w pracy niniejszej uwagi prof. Pollaka zasługują na baczną rozpatrzenie. Opierając się na własnym doświadczeniu zawodowym, autor zgromadził w swej pracy szereg bardzo rozumnych spostrzeżeń, z których wysnuwa konkretne wnioski reformy. Wobec zamierzonej ankiety, wywoły prof. Pollaka stworzyć mogą poważny substrat do projektu reformy, która z każdym dniem staje się bardziej palącą.

Wyszedszy ze założenia, że stosunek domu do szkoły nie odpowiada bardzo często zasadniczym postulatom wychowania, autor rozpatruje szczegółowo metody pedagogiczne, stosowane w gimnazjach, nie szczędzi słusznym uwag krytycznych, dotyczących ustroju szkoły średniej i jej planu naukowego, poddaje słuszne krytyce dzisiejsze metody nauczania, niedostateczne często wykształcenie i przygotowanie adeptów stanu nauczycielskiego, stosunek grona nauczycielskiego do kierownika zakładu, rzucza projekt rewizji dotychczasowych przepisów i norm, obstrzeżenia wymagań i racjonalnego podziału materiału naukowego przy zastosowaniu go do wymagań nowoczesnego życia. Doskonale wybrane cytaty z dzieł pedagogów niemieckich, trafnie ilustrujące poglądy autora, świadczą, że prof. Pollak jasno przedstawia sobie wadliwość dzisiejszego ustroju i szuka na nie lekarstwa w radykalnej reformie planu naukowego, uregulowaniu metody pedagogicznej i szeregowej współ-

udziału domu i rodziny w pracy nad wychowaniem młodego pokolenia.

— Oskar Wilde: „Salome”. Przetłóżył i wstępem opatrzył Leon Chormański. Rysunki Aubrey Beardsleya. Warszawa. Nakładem księgarni F. Hoesiaka.

W dorobku twórczości scenicznej Oskara Wilde'a tragedia jednoaktowa „Salome” zajęła jedno z najcenniejszych miejsc śmiałością ujęcia tematu. Pomysł przetopiony w genialnym umyśle autora, mimo pewnych reminiscencji Maeterlinckowskich i Flaubertowskich, ma piętno myśli Wilde'a i wszystkich subtelności jego stylu i jego twórczej wyobraźni.

Przekład tragedii zaleca się wytwornością języka, w której nie zatary się subtelne piękności stylu Wilde'a i czar jego słowa.

Ladnie odbite ilustracje angielskiego rysownika Beardsleya, nadają wydawnictwu piętno artystyczne i zalecają je jako ozdobę salonów.

— „Pamiętnik Literacki”, czasopismo kwartalne, wydawane przez Towarzystwo literackie im. Adama Mickiewicza, pod redakcją Wiktora Hahna, przynosi w zeszytach II za drugi kwartał b. r. następującą treść: Kosiński dr: Euzebiusza Słowackiego „Uwagi powszechnie nad językami”. Cwik W dr: Wpływy Wolney na „Ród ludzki” Staszica. Grzegorzewski W.: Balladya Jul. Słowackiego. Machniewicz S. Z dzieł polskiej literatury apokryficznej. Vrtel S.: Do dzieł satyry na emigracji po r. 1831. Kleiner J.: „Echa kalderonowskie w twórczości Słowackiego”. Łucki A.: Nieznane listy Mickiewicza. Recenzje pisma A. Brücknera, S. Vrtela, W. Belzy, K. Wojciechowskiego, A. Fischera. Halera W.: Wiadomości bibliograficzne.

— „Świat Słowiański”, wychodzący w Krakowie, w zeszytach za czerwiec zawiera w dziale artykułów: „Problem Austrii bez Polaków” przez dra Feliksa Konecznego; „Jubilat muzyki Armost Muka” — Ze stosunków polsko-serbskich w pierwszej połowie XIX w.” przez Augusta Sokołowskiego; „Czesi a dualizm” przez J. I. Langnera; Z Towarzystwa Słowiańskiego. Dopełniają treści zeszytu recenzje i sprawozdania, przegląd prasy słowiańskiej, kronika.

— „Achtet” za miesiąc Maj przynosi na wstępie artykuł aktualny o wyborach do krakowskiej Rady miejskiej. Zajmującym jest także artykuł „Z powodu konkursu na krzyże i nagrobki wiejskie” ilustrowany 5 tablicami z rysunkami projektów odznaczonych.

Nowe książki.
Piotra Chmielowskiego: Historii literatury polskiej w nowem ilustrowanem wydaniu rozszerzonym przez Stanisława Kossowskiego, opuścił prasę zeszyt X, doprowadzający rzecz do Naruszewicza. Pomnikowe to wydawnictwo wychodzi nakładem księgarni Altenberga we Lwowie i Wiedego w Warszawie.

Ks. dr Tadeusz Kruszyński: Dzieje sztuki starochrześcijańskiej. Zeszyt VII. Kraków. Nakładem księgarni J. Czernieckiego w Wiedziecie. Zeszyt niniejszy odczytuje powyższego wydawnictwa zawiera kilkadziesiąt wytwornie odbitych ilustracji z pomników starochrześcijańskiej sztuki.

Wzmagająca się coraz silniej walka o był wymaga napiecia wszystkich naszych sił. Tembardziej zatem dbać powinniśmy o utrzymanie swego zdrowia. Głównym warunkiem do tego jest regularne trawienie. Szklanka naturalnej wody gorzkiej „Franciszka Józefa”, wypita przed śniadaniem, posiada te nieocenione zalety, że nawet zastarzałe dolegliwości żołądka i jelit usuwa w sposób łagodny i pewny. Świadczenie londyńskiego szpitala dowodzi, że woda „Franciszka Józefa” przez lekarzy tego wielkiego domu zdrowia zastosowana bywa wielokrotnie ku zupełnemu zadowoleniu. — Do nabycia w apt. drog. i składach wód min. 2978

B. GABRYELSKA, Pałac Spiskí, KRAKÓW. Wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędnych fabryk fortepian, pianina, harmonie i pianole za gotówkę lub na spłaty nawet dwudziestomiesięczne. Instrumenty używane od cen najniższych. Wystawa obrazów. Wstęp wolny.

Proces Bispinga.

(Telegr. „N. Reformy.”)

Warszawa, 11 czerwca.

Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się o pół do 11 przed południem. Zabrał głos prokurator, który podtrzymał w zupełności swoje oskarżenie. Podtrzymując domaganie się skazania Bispinga, prokurator opiera się nie tyle na zeznaniach świadków, ile na zeznaniach samego Bispinga, które zbija punkt za punktem, twierdząc, że tłumaczenie jego, jakoby nie brał udziału w zbrodni, nie wytrzymały krytyki.

Sala była wczoraj przepelniona publicznością, która ze skupieniem słuchała wywodów prokuratora.

Dzisiaj rozpoczyna prawdopodobnie przemówienia obrońcy.

Porozumienie Austrii i Włoch w sprawie Albanii.

(Telegramy „N. Reformy.”)

Rzym, 11 czerwca.

Minister spraw zagranicznych, odpowiadając w Izbie na interpelację w sprawie aresztowania Muricichia oświadczył, że przyszedłszy na podstawie dowodów do przekonania, iż Muricichio i Maltedo są niewinni, zakomunikował ten wynik Aliottiemu telegraficznie i dał mu wolną rękę co do żądania satysfakcji w sposób, któryby salwował prestige włoski, ale zarazem miał na względzie obecne stosunki w Durazzo.

Następnie odpowiedział na interpelację w sprawie stosunku Austro-Węgier do Włoch ze względu na ostatnie zajścia w Albanii i przypomniawszy zawarty dnia 26 maja układ między obu państwami do co Albanii, rzekł, że po wypadkach z Muricichiem odbyła się ponowna wymiana zdań między obu rządami i doprowadziła do porozumienia się ich w następujących punktach: 1) Oba rządy mają agentom swoim w Albanii równocześnie powtórzyć znane wytyczne linie polityki obu państw do co Albanii. 2) Mają uczynić wszystko, co możliwe, aby utrzymać ks. Wieda. 3) Mają unikać wszystkie-

go, co by faktycznie lub pozornie wyglądało na faworyzację Włoch lub Austro-Węgier, a wobec komisji kontrolnej zachować się z jak największą względnością. 4) Prosić cztery pozostałe mocarstwa o wysłanie po jednym okręcie wojennym jak najrychlej na wody albańskie. 5) Podjąć kroki w tym kierunku, iżby wszystkie mocarstwa stanowczo oświadczyły państwom, sąsiadującym z Albanją, że Europa obstała przy ustalonych na konferencji londyńskiej zasadach co do integralności, neutralności i niezawisłości Albanii.

Gabinet Ribota.

(Telegr. „N. Ref.”)

Paryż, 11 czerwca.

Gabinet Ribota z żadnej strony nie spotkał się z bezwarunkową aprobatą. Nawet frakcyjni umiarkowani wyrażają bez ogródek swoje niezadowolenie. O zamiarach ministra wojny Delcasségo donoszą, że do budżetu wstawiona będzie znaczna kwota na militarne wykształcenie młodzieży.

Minister spraw zagranicznych Bourgeois zamierza przedsięwziąć daleko idące zmiany w korpusie dyplomatycznym.

Z 9 ministrów 2 tylko oświadczyło się przeciw trzyletniej służbie wojskowej.

Paryż, 11 czerwca.

Gabinetowi Ribota, którego nominację wczoraj urzędowo ogłoszono, radykalni przypowiadają krótkie urzędowanie. Clemenceau wyraził się o ministrach, jako o ludziach, którzy „będą tylko prowizorycznie rządili”.

Paryż, 11 czerwca.

Grupa zjednoczonych radykałów postanowiła powierzyć Dalumierosowi postawienie nowego gabinetu interpelacji co do jego kierunku politycznego. Mimo uchwały zjednoczonych radykałów twierdzą zwolennicy nowego gabinetu, że na piątkowym posiedzeniu Izby ma on zapewnić większość. Ogólnie przewidują, że debata jaka się wywiąże w Izbie nad oświadczeniem rządu, będzie bardzo ożywiona. Sojacyści są zdecydowani atakować nowy gabinet bezwzględnie za jego stanowisko w sprawie trzyletniej służby wojskowej.

Paryż, 11 czerwca.

(Ag. Havasa). Grupa radykalno-sojacylistyczna postanowiła 109 głosami przeciw 4 odmówić zaufania tym członkom grupy, którzy wstąpił do gabinetu Ribota.

Paryż. Ribot przedstawił prezydentowi Poincaré'emu nowych członków gabinetu. W piątek przedstawi się ich obu izbom.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy”

z 11 czerwca.

Hr. Berchtold na posłuchaniu u cesarza.

Wiedeń. Cesarz przyjął wczoraj hr. Berchtolda na długim posłuchaniu.

Odnaczenia z powodu wyzdrowienia cesarza.

Wiedeń. Jak donosi „Corr. Wilhelm”, cesarz z okazji swego wyzdrowienia w uznaniu u służby wyświadczonych mu podczas choroby nadal swemu przybocznemu lekarzowi drowi Kerzlowi stan szlachecki, jego asystentowi drowi Ortnerowi krzyż komandorski orderu Leopolda, dyrektorowi nadwornego gospodarstwa wyraził swe najwyższe uznanie, a dyrektorowi nadwornej apteki Koellerowi nadał order żelaznej korony III. klasy.

Donoszenie o chorobach zakaźnych.

Wiedeń. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 5 czerwca rozszerza określony ustawą z 14 kwietnia 1913 obowiązek donoszenia o chorobach zaraźliwych także na odrę, koklusz, muma i ospę wietrzną.

Zgon b. ministra.

Wiedeń. Wczoraj wieczorem zmarł nagle w mieszkaniu swem dr Robert Meyer b. minister skarbu, przeżywszy lat 59. Zmarły był powszechnie znaną postacią w świecie politycznym Wiednia. Ostatnio był prezydentem centralnej komisji statystycznej.

Nowy poseł bułgarski w Wiedniu.

Sofia. Agencja bułgarska donosi: Radea legacjiny dr. Stanciov, brat posła bułgarskiego w Paryżu, otrzymał kierownictwo spraw poselstwa bułgarskiego w Wiedniu.

Sofia. (Ag. bułgarska). Dotychczasowy kierownik poselstwa bułgarskiego w Wiedniu, Paszarow został mianowany posłem w Atenach.

Podróż króla szwedzkiego.

Wiedeń. Urząd marszałkowski króla szwedzkiego oświadcza, że wiadomości, jakoby król szwedzki miał przybyć do Konopist i spotkać się tam z cesarzem Wilhelmem, są nieprawdziwe. Król 13 b. m. — po zakończeniu kuracji uda się do Baden-Baden, gdzie spotka się z królową, poczem wyjedzie wprost do Szwecji.

„Wiener”.

Praga. „Prag. Tagblatt” donosi, że konfidentem poicy politycznej praskiej, ukrywającym się pod nazwiskiem „Wiener”, jest pewien kupiec, który od wielu lat odgrywał w partyi czesko-radykalnej rolę nie tylko szpiega, ale i prowokatora. Przed procesem Svihy człowiek ten musiał się poddać operacji. Dowiedziawszy się zaś że go poszukują, jako rekonwalescent jeszcze uciekł.

„Czas” potwierdza to doniesienie „Prager Tagblattu” i oświadcza, że w razie potrzeby może podać bliższe szczegóły.

Czyżby zmiana kursu?

Mińsk. Władze cofnęły wydany przed kilku laty zakaz drukowania afiszów i tekstów polskich.

Upadek maryawityzmu.

Warszawa. Z Łowicza donoszą o szybkim niesiechaniu upadku maryawityzmu. W kościele w Piątkach o niedawna jeszcze nie mogli się pomieścić maryawici, dzisiaj kościół ten świeci już w czasie nabożeństw maryawickich pustkami.

Zgon dziennikarza.

Berlin. Zmarł tu senior dziennikarzy berlińskich, profesor Karol Frenzel.

Przesilenie gabinetowe w Serbii.

Belgrad. Biuro prasowe serbskie stwierdza, że rozstrzygnięcie w sprawie przesilenia ministerialnego jeszcze nie nastąpiło.

Interwencja Stanów Zjednoczonych.

Ateny. Tutejszy poseł amerykański Williams wyjechał wczoraj do północnego Epiru. Przed wyjazdem wystosował on do wszystkich zastępców mocarstw w Atenach cyrkularz, w którym podaje do wiadomości, że Stany Zjednoczone ofiarują pośrednictwo w sprawie albańskiej, gdyż zależy im na utrwaleniu porządku w nowem księstwie. Cyrkularz Williamsa, który oznacza nową epokę w polityce zagranicznej Stanów, wywołał w tutejszych kołach dyplomatycznych nadzwyczajne wrażenie.

Wiedeń. „N. Fr. Presse” dowiaduje się, że w tutejszych kołach informowanych przypuszczają, iż odnośnie do wiadomości o rzekomem pośrednictwie posła amerykańskiego w Atenach w kwestyi albańskiej, idzie jedynie o zbadanie okrucieństw, popełnionych w północnym Epirze.

Pogotowie wojenne Grecji.

Ateny. Prezydent ministrów na onegdajszym posiedzeniu Izby dał szczegółowe wyjaśnienia o nowej organizacji armii, stwierdzając, że na wszelkie ewentualności naród jest przygotowany. Izba może być pewną, że Grecja w roku obecnym może postawić wojsko w siłę, wystarczającą na spotkanie jakimkolwiek wydarzeniom.

Demonstracje w Sofii.

Sofia. Agencja bułgarska donosi: Onegdaj wieczorem grupa zbiegów macedońskich w gospodzie greckiej chciała usunąć umieszczone na ścianach obrazy greckie. Policja interweniowała i nie dopuściła do wykroczenia. Wiadomość o tem zajęciu przesadzono, wskutek czego przyszło do demonstracji. Demonstrantom zastąpiła drogę policja i kawaleria. Kilkunastu policyantów raniono, jednego ciężko. — Z kilku sklepów greckich demonstranci zerwali szklify. W nocy spokój przywrócono. Aresztowano 6 demonstrantów.

Pochód manifestacyjny w Rzymie.

Rzym. Kilka tysięcy osób zebrało się wczoraj po południu na Via Tritone i utworzyło wielki pochód manifestacyjny, na którego czele niesiono chorągwie narodowe. Manifestanci podzwoili żołnierzy, napotkanych na drodze, okrzykami: Niech żyje armia!

Rewizja w stow. sufrażystek.

Londyn. Silny oddział policyi wtargnął do biura stowarzyszenia sufrażystek. Zabrano liczne papiery kompromitujące. Policja pozostała w lokalu.

Odnaczenie. „Wiener Zeitung” ogłasza: Cesarz nadał radcy wyższego sądu krajowego drowi Teofilowi Matusińskiemu order żelaznej korony III. klasy.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Konopiński.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi.)

Zagodne rozważniający środek domowy dla wszystkich, którzy doznają dolegliwości w trawieniu i innych skutków niedostatecznego trybu życia. Pudełko 3 K. Główna w apt. przez aptekarkę A. MOLLĄ, o. i k. nadwornego do staw. Wiedeń, I., Tuchlauben. 634

Dr Józef ZEITNER

ordynuje 4102 9 23

w Franzensbadzie „Berliner Hof”.

Zakład naukowo-wychowawczy

(Dr. Maryi Strehlówny, dawniej H. Strazińskiej.)

w Krakowie, ul. Franciszkańska 1. obejmuje: Czeroklasową szkołę pospolitą z nauką słoju, modelowaniem, zajęciami w ogrodzie; Gimnazjum klasyczne z prawami szkół rządowych; Gimnazjum realne zreformowane z językami nowożytnymi;

Jednorazowy kurs kultury polskiej. W zakładzie udziela się nauki gospodarstwa domowego, ogrodnictwa, pedagogii, higieny i t. d.

Wpisy w dniach od 20—25 czerwca i od 1—8 września.

Egzamin wstępny 16 i 23 czerwca. Prospekty bliżej informujące wysyła się na żądanie. 4548.

Drukarnia Literacka

w Krakowie, Jagiellońska 10

wykonuje wszelkie roboty drukarskie.

Dla słomianych wdowców ABONAMENT obiadów poleca pierwszorzędną kuchnię RESTAURACYI HOTELU POLLERA, vis-à-vis teatru miejskiego w Krakowie.

Skargi

na trudność doboru odpowiedniego mydła do mycia twarzy były uzasadnione, ponieważ fabrykaty dotychczasowe nie uwzględniały różnorodnych właściwości cery. Jedne były przetłuszczone, inne znów alkaliczne. Mydło „BLA-LILLE TLEN” da się zastosować do każdej cery, czyniąc ją powinną i delikatną. 4742

PUDER TOALETOWY

powinien mieć następujące właściwości: nie powinien zawierać składników trujących, ani niszczących skórę, nie niewidocznie przylegać do twarzy i chronić ją od wpływów zewnętrznych. Tym wymogom czyni w zupełności zadość jedynie puder wyrabiany podług przepisu Dra Lustra. 4732

Chem. fabryka „Tlen”.

Od wielu lat jestem po raz pierwszy znowu wolny od moich bólów.

Niezrównany środek.

Pewien pan z Linzu pisze: Gdy tak nagle zostałem wyleczony z moich cierpień, powiedziałem do żony, że podam to do dzienników, jeżeli do końca tygodnia nie doznam już bólów, aby także inni chorzy o tem się dowiedzieli. Obecnie niema już żadnej wątpliwości, że jestem wyleczony. Uzdrawiony po wielu latach, w których dzień i noc miałem straszliwe bóle! — Jakże doniosłą rzeczą byłoby dla mnie, gdybym był wcześniej wiedział o środku, który mi pomógł! Jestem o tem przekonany, że leczy on każdy ból, jeżeli ma związek z postrzałem, i schias, bólem głowy i t. p. Żaden wypadek nie mógłby być gorszym od mojego. Każdemu cierpiącemu radzę więc, aby postarał się w najbliższej aptece o nadzwyczaj tani i niezawodnie skuteczny środek Kephaldol. — Wydatek nie sprawi nikomu różnicy. — Dwie tabletki na raz zażyte, spowodują natychmiastową ulgę. Środek ten jest całkiem niewinny, jakkolwiek skutek jest szybki i pewny. 4701

Do wynajęcia

w domu przy ul. Blich 1. 4 mieszkania złożone: z 3 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki itd.; z 1 pokojem, kuchni, przedpokoju; z pokojem z piecem kuchennym i łyżką. Zaraz lub od 1 lipca. 4580

LECZENIE ORTOPEDYCZNE

garbów, skrzywień kręgosłupa i kończyn. Własny wyrób gorsetów ortop., sztucznych kończyn, wkładów przeciw płaskim stopom itp. Leczenie gorącym powietrzem atretyzmu i reumatyzmu.

Potrzebna panna
do **krawieczyny**. Zgłosze-
nia: ul. Felicjanek 7, II p.,
na lewo.

Fasze podatkowe
sporządza i udziela informacji **kon-**
ces, zawodowe Biuro, ul. Duna-
jewskiego 2, parter. 3592 15 15

Pokoje
na doby i dłużej. Długa 43, parter,
na prawo. 3927 14 20

Letnisko
dla dzieci i młodzieży
w Zakopanem

Willa „Antałówka” PP. Witkiewiczów
Tel. Nr 101.

W najczystszej punkcie Zakopa-
nego, słonecznym, z dala od miasta
i pyłu. Opieka b. staranna, w zu-
pełności zastąpi rodzicielską. Kie-
runek pedagogiczny. Wikt zdrowy
i obfity. Na żądanie prospekt. —
Zgłoszenia: Zarząd „Letniska”, do
15 czerwca: Lwów, plac Dąbrow-
skiego 7. — Później: Zakopane,
4078 9 20

Zakład
kamieniarski
Hochstim, Sternberg i Fruchl
Kraków, Starowidna 1 L 10
Tel. 2180.
Utrzymuje wielki wy-
bór gotowych pomni-
ków, z granitu, marmuru i t. d. —
Wykonuje wszelkie roboty marmo-
we. Kosztorysy i projekta bezpłatnie.
2632 31 50

Krynica-Zdrój.
Pensjonat Urszula-Stefania
pierwszorzędny, pokoje słoneczne,
kuchnia higieniczna, ceny naj-
umiarkowsz. Dembiński.
4128 9 10

Nowa willa
z nowoczesnym komfortem, do wy-
najęcia w całości lub częściowo.
Wiadomość: Dr Wiesława, Za-
kopane. 4423 8 10

Pielęgniarka
poleca się Sz. Publiczności. —
Podejmuje się opieki nad cho-
rymi po domach. Pielęgniarka,
ul. Czarnowiejska 23, II p.
4326 6 0

Buchalter-bilansista
oraz korespondent polsko-niemiecki,
z długoletnią praktyką jako samo-
dzielny kierownik komercyj-
nych w większych fabrykach kraj-
owych i zagranicznych, pierwszorzę-
dna siła z wszechstronną rutyną,
organizacyjno-administracyjną, sku-
ła posady. Chlubne świadectwa i
poważne referencje. Ewent. większa
kancelaria. — Zgłoszenia pod „Ener-
giczny” przyjmie Administracja
„Nowej Reformy”. 4179 7 10

Ukończony słuchacz filoz.
z egzaminem rząd. z gimna-
styki, poszukuje odpowiedniej
posady. Zgłoszenia pod „Pra-
ca 914” przyjmie Admini-
stracja „N. Reformy”.
3900 12 0

Zęby
piękne, zdrowe, kto chce mieć,
niech używa znakomitego war-
szawskiego proszku „**AGA-**
TOLU”, wyrobu **St. Gór-**
skiego w Warszawie. Skład
główny w Drogueryi Magi-
strów farm. J. HANAKA i
Sp., Kraków, Szewska 5. —
Pudełeczko à 60 hal. i 1 K.
Pasta w tubie 60 h. 2824 8 10

I. Wiedeński konces. zakład
używanych pojazdów i uprząży
ma zawsze na sprzedaż w bardzo
wielkim wyborze bardzo piękne,
zamożnych osób pochodzących z
półkrytych i dwukonne kuczer-
stony wszelkiego rodzaju, lekkie
i ciężkie, brzozy i t. d. — Ku-
puje też wszystko ze zwiniętych
stajen za gotówkę lub przyjmuje
w komis **Karol Fischer, Wiedeń**,
II, Praterstrasse 72 Botei
Nordbahn. Tel. 44.406. 241 65 0

PIEGI
usuwa całkowicie w przeciągu
7-mia dni
Ambra-crème Dra Christoffa
Najlepszy, nieszkodliwy środek
do utrzymania czystości i u-
piększenia cery. — Prawdziwy
tylko w oryginal. opakowaniach, któ-
rych opakowanie zaopatrzono
jest zarejestrowanym znakiem
ochronnym. 3920 15 20
Cena K 1-50, odpowiednio
mydło 70 h.
Główne składy w Krakowie: M.
Masłowski, apt. pod barankiem;
Tadeusz Oświecimski, apt. pod
złotym słoniem; Reder, apt.
ul. Karmelicka 23; w Nowym
Sąpku: apt. S. Nowakowski.
Składy prócz tego we wszyst-
kich aptekach i drogueryach.

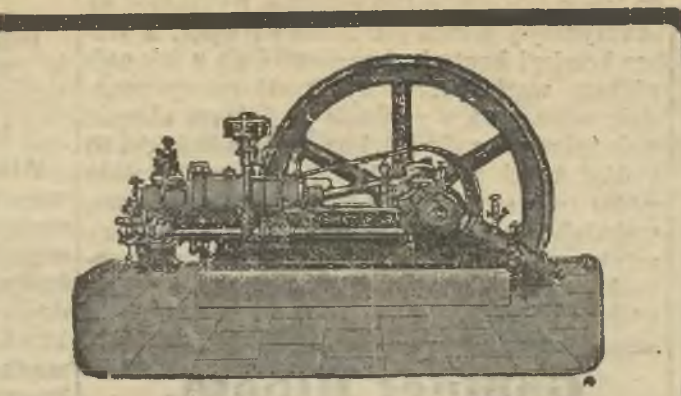
Wpisy

DO ZAKŁADU ŚW. RODZINY, SEMINARIUM,
SZKOŁY PRZYGOTOWAWCZEJ I INTERNATU
rozpoczną się 20 czerwca 1914 r.
Kraków - - - ulica Pędzichów I. 13
Po wakacjach zaś od 25 sierpnia.
W lecie udziela informacji piśmiennych Kancelarya Zakładu.
(Spis wyprawki na żądanie). 4639 2 3

Konkurs.

Magistrat miasta Żywca rozpisuje niniejszym konkurs
na posadę **inspektora policji miejskiej w Żywcu**
z placą roczną 1200 koron, czterema 5-ciolecia i doda-
tkiem aktywalnym w wysokości 10% zasadniczej płacy.
Kandydaci na tę posadę winni się wykazać:
1) dowodami nieposzlakowanego życia i dotychczasowego
zajęcia;
2) dowodem nieprzekroczonego 40 roku życia;
3) znajomością języka polskiego i niemieckiego;
4) świadectwem zdrowia;
5) kwalifikacją wymaganą rozporządzeniem Wydziału kra-
jowego z dnia 20 maja 1898 Nr 88 Dz. u. kr.
Kandydat, któremu posada nadana zostanie, obowiąz-
any będzie złożyć kaucję służbową w kwocie 500 koron
przed objęciem posady.
Posada ta nadana będzie na razie prowizorycznie,
a po 3-ach latach nienagannej służby może nastąpić stabi-
lizacja.
Podania należy złożyć ndokumentowane, własnoręcznie przez
kandydatów napisane, należy wnieść do tutejszego Magi-
stratu do **dnia 24 czerwca 1914 r.**
Żywiec, dnia 30 maja 1914.

Burmistrz
Antoni Minkowski.

Adama Fabryka motorów

Friedrichsdorf-Oskau, Morawy.
Centrala: Wiedeń, IX., Schwarzsplanterstrasse 18.
Diesla motory do ropy począwszy od 12 HP.
Dwutaktowe motory do ropy począwszy od 4 HP.
Urządzenie ssąco-gazowe do ruchu koksami, węglem drze-
wnym, antrycytem, począwszy od 10 HP.
Motory benzynowe i lokomobile benzynowe we wszel-
kich wielkościach do ruchu petroliną, benzyną, benzolem
i benzolem surowym. 2817 10 0
Najdogodniejsze warunki spłaty. Najdalej idąca gwarancja.
Biuro sprzedaży na Galicję i Bukowinę:
Paweł Miączyński, Lwów, ulica Batorego 32.

Jagiellonka.

Nowo otworzony
Pensjonat w Krynicy-Zdroju
(Galicja)
urządzony z komfortem, otwarty cały rok.
Pokoje suche, słoneczne, z piecami, oświetlenie elektryczne —
łazienki. Kuchnia wykwinna. Ceny nader umiarkowane. Po-
koje z pensjonatem lub bez — dziennie albo sezonowo. —
Automobil kursuje cały dzień między Pensjonatem a dwor-
cem kolejowym, względnie łazienkami i gości Pensjonatu
przewozi bezpłatnie. 3539 22 0

C. k. Dyrekcyja kolei państwowych w Krakowie.

WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY

ważnego od 1 maja 1914 r.

Odjazd z Krakowa:

12-20 w nocy poc. osob.	Nr. 11	do Podwołoczysk. Połączenia: do Nowego Sącza, Krynicy, Or- łowa, Tarnobrzęga, Sokala, Sambora, Strzja, Stanisławowa, Brodów, Zbaraża, Husiatyna, Kopyczyniec, Grzymałowa.
12-48 w nocy poc. posp.	Nr. 8	do Wiednia. Połączenia: do Opawy, Berna, Pragi, Karlsbadu, Wrocławia i Berlina.
8-14 w nocy poc. posp.	Nr. 7	do Czerniowca. Połączenia: do Szczucina, Tarnobrzęga, Belzca, Sokala, Sambora, Chyrowa, Strzja, Husiatyna, Ickan, Jass, Bukaresztu.
8-55 w nocy poc. posp.	Nr. 10	do Wiednia. Połączenia: do Warszawy, Cieszyzna, Wrocławia, Berlina, Opawy, Berna, Karlsbadu, Pragi.
4-20 w nocy poc. osob.	Nr. 31	do Oświęcimia przez Podgórze-Plaszów. Połączenia: do Wado- wice przez Spytkowice.
5-20 w nocy poc. osob.	Nr. 20	do Wiednia. Połączenia: do Wrocławia i Berlina przez Trze- binę.
6-40 rano poc. posp.	Nr. 8	do Podwołoczysk, Stanisławowa, Ickan. Połączenia: do Szczu- cina, Nowego Sącza, Krynicy, Orłowa, Budapesztu, Tarnobrze- ga, Jasła, Dynowa, Belzca, Sokala, Sambora, Chyrowa, Rawy Ruskiej, Czortkowa, Kijowa, Odessy.
6-52 rano poc. posp.	Nr. 2	do Wiednia. Połączenia: do Wrocławia i Berlina przez Trze- binę, Cieszyzna, Koszyc, Opawy, Berna, Olomuńca, Pragi.
7-10 rano poc. posp.	Nr. 101	(od 15 czerwca do 30 września włącznie) do Zakopanego i Rabki.
7-50 rano poc. osob.	Nr. 15	do Podwołoczysk. Połączenia: do Szczucina, Rozwadowa, Na- brzezia, Sambora, Strzja, Stanisławowa, Brodów, Kijowa, Odessy.
8-10 rano poc. osob.	Nr. 411	do Wileczki.
8-25 rano poc. osob.	Nr. 6211	do Kocmyrzowa i Mogiły.
8-46 rano poc. posp.	Nr. 203	(od 16 maja do 1 października włącznie) do Podwołoczysk. Po- łączenia: do Szczucina, Sambora, Sianek, Stojanowa, Brodów, Kijowa, Odessy.
9-30 rano poc. osob.	Nr. 41	do Nowego Zagórza, Sambora, Strzja przez Podgórze-Plaszów. Połączenia: do Wadowice i Bielska przez Kalwaryę, do Żywca, Zwardonia, Zakopanego, Orłowa, Gorlic, Borysławia, Tustano- wicz, Lwowa, Stanisławowa, Tarnopola.
9-30 rano poc. osob.	Nr. 18	do Wiednia. Połączenia: do Gliwice, Wrocławia, Cieszyzna, Opa- wy, Berna, Warszawy.
10-25 przed poł. poc. osob.	Nr. 43	(od 15 czerwca do 30 września włącznie) do Zakopanego i Rabki. Połączenia: do Wadowice, Bielska, Żywca, Zwardonia.
10-45 przed poł. poc. osob.	Nr. 13	do Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: do Nowego Sącza, (Kry- nicy od 1 maja do 30 września włącznie), Orłowa, Tarnobrzęga, Jasła, Dynowa, Sokala, Chyrowa, Sambora, Stanisławowa, Ko- pyczyniec, Zbaraża.
1-15 po poł. poc. osob.	Nr. 83	do Suchej, Oświęcimia przez Podgórze-Plaszów. Połączenia: do Wadowice i Bielska przez Kalwaryę.
1-30 po poł. poc. miesz.	Nr. 461	do Wileczki.
1-42 po poł. poc. osob.	Nr. 6213	do Kocmyrzowa i Mogiły.
1-42 po poł. poc. osob.	Nr. 48 B	(od 1 maja do 31 września co niedziele i święta) do Trzebin. do Wiednia. Połączenia: do Wrocławia, Berlina, Opawy.
1-57 po poł. poc. osob.	Nr. 14	do Wiednia. Połączenia: do Wrocławia, Berlina, Pragi, Karls- badu.
2-40 po poł. poc. posp.	Nr. 5	do Lwowa. Połączenia: do Szczucina, Nowego Sącza, Rozwa- dowa, Jasła, Dynowa, Sokala, Chyrowa, Sambora, Strzja, Sta- nisławowa.
2-48 po poł. poc. osob.	Nr. 44 B	(od 1 maja do 30 września codziennie) do Trzebin. Połącze- nia: do Gliwice, Wrocławia, Warszawy.
3-00 po poł. poc. osob.	Nr. 25	do Tarnowa. Połączenia: do Szczucina, Stróż, Jasła, Nowego Zagórza, Nowego Sącza (Orłowa od 15 czerwca do 30 września).
3-25 po poł. poc. osob.	Nr. 49	do Suchej, Żywca (od 15 czerwca do 30 września), Zakopanego, Nowego Sącza, Stróż, Jasła. Połączenia: od 15 czerwca do Chy- rowa, Przemyśla, Sambora, Drohobycza, Borysławia, Strzja, Sta- nisławowa.
5-40 po poł. poc. osob.	Nr. 27	do Rzeszowa. Połączenia: do Stróż, Nowego Sącza, Jasła. Od 15 czerwca do Chyrowa, Przemyśla, Sambora, Drohobycza, Strzja, Stanisławowa.
6-00 wiecz. poc. osob.	Nr. 118	do Oświęcimia.
6-45 wiecz. poc. osob.	Nr. 18	do Wiednia. Połączenia: do Warszawy, Petersburga, Wrocławia przez Trzebinę, do Berlina.
6-55 wiecz. poc. miesz.	Nr. 61 V.	do Tarnowa.
7-40 wiecz. poc. miesz.	Nr. 463	do Wileczki.
7-45 wiecz. poc. posp.	Nr. 204	(od 14 maja do 29 września) do Karlsbadu.
7-55 wiecz. poc. osob.	Nr. 45	do Nowego Zagórza, Chyrowa, Sambora przez Podgórze- Plaszów. Połączenia: do Oświęcimia, Wadowice przez Kalwaryę, Żywca, Gorlic, Abetz-Laborcz, Przemyśla, Sianek, Lwowa.
8-00 wiecz. poc. osob.	Nr. 6215	do Kocmyrzowa.
8-43 wiecz. poc. posp.	Nr. 1	do Ickan, Bukaresztu, Konstancy. Połączenia: do Chyrowa, Sambora, Strzja, Konstancynopola okrętem.
9-00 wiecz. poc. osob.	Nr. 17	do Podwołoczysk. Połączenia: do Wileczki, Chyrowa, Sambora, Strzja, Jaworowa, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek, Stanisławowa, Brodów, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec, Grzymałowa, Kijowa, Odessy.
10-15 w nocy poc. posp.	Nr. 4	do Wiednia. Połączenia: do Warszawy, Iwanogrodu, Peters- burga, Wrocławia, Berlina, Opawy, Pragi.
10-35 w nocy poc. posp.	Nr. 101	do Wiednia. Połączenia: do Berlina.
10-55 w nocy poc. osob.	Nr. 19	do Lwowa. Połączenia: do Wileczki, Jasła, Dynowa, Chyrowa, Sambora, Strzja, Stanisławowa, Jaworowa, Sianek, Stojanowa, do Nowego Sącza. Połączenia: do Oświęcimia, Żywca, Zwar- donia, Zakopanego, Orłowa, Stróż, Nowego Zagórza, Sambora, Sianek, Borysławia, Strzja, Stanisławowa.
11-55 w nocy poc. osob.	Nr. 47	

Przyjazd do Krakowa:

12-40 w nocy poc. posp.	Nr. 8	z Czerniowca. Połączenia: z Bukaresztu, Jass, Ickan, Delatyna, Husiatyna, Jaworowa, Stojanowa, Strzja, Sambora, Chyrowa.
8-07 w nocy poc. posp.	Nr. 7	z Wiednia. Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Olomuńca, Berna, Opawy, Cieszyzna, Wrocławia i Berlina przez Bogumina.
8-30 w nocy poc. osob.	Nr. 12	z Podwołoczysk. Połączenia: z Odessy, Kijowa, Grzymałowa, Zbaraża, Czortkowa, Husiatyna, Potutów, Brodów, Stanisławo- wa, Strzja, Sambora, Chyrowa, Sokala, Jasła, Rozwadowa, Or- łowa, Nowego Sącza (Krynicy od 1 maja do 30 września).
4-52 w nocy poc. osob.	Nr. 20	ze Lwowa. Połączenia: do Stanisławowa, Stojanowa, Strzja, Chyrowa, Sambora.
5-30 w nocy poc. posp.	Nr. 103	z Wiednia. Połączenia: z Olomuńca, Berlina i Wrocławia.
5-55 w nocy poc. osob.	Nr. 48	z Nowego Zagórza przez Suchą. Połączenia: z Gorlic, Orłowa, Zakopanego.
6-00 rano poc. posp.	Nr. 3	z Wiednia. Połączenia: z Berna, Berlina, i Wrocławia przez Bo- gumina.
6-32 rano poc. posp.	Nr. 2	z Ickan. Połączenia: z Konstancynopola przez Konstancję, Bukaresztu, Zaleszczyk, Delatyna, Podhajec, Nowego Zagórza, Chyrowa.
7-20 rano poc. osob.	Nr. 15	z Oświęcimia.
7-20 rano poc. osob.	Nr. 412	z Wileczki.
7-35 rano poc. osob.	Nr. 6213	z Kocmyrzowa i Mogiły.
7-55 rano poc. osob.	Nr. 32	z Oświęcimia przez Podgórze-Plaszów. Połączenia: z Żywca, Suchej, z Wadowice przez Kalwaryę i Spytkowice.
8-15 rano poc. osob.	Nr. 118	(od 1 czerwca do 30 września włącznie) z Tarnowa. Połącze- nia: z Nowego Sącza, Jasła Stróż. Od 15 czerwca ze Sambora, Nowego Zagórza.
8-40 rano poc. posp.	Nr. 203	(od 16 maja do 1 października włącznie) z Karlsbadu. Po- łączenia: z Pragi, Olomuńca.
8-42 rano poc. osob.	Nr. 18	z Podwołoczysk. Połączenia: z Kijowa, Odessy, Grzymałowa, Iwanowa, Husiatyna, Czortkowa, Zbaraża, Ickan, Sta- nisławowa, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek, Chyrowa, Nowe- go Sącza.
9-05 rano poc. osob.	Nr. 41	z Granicy. Połączenia: z Warszawy.
9-35 rano poc. osob.	Nr. 13	z Wiednia. Połączenia: z Olomuńca, Berna, Cieszyzna, Bielska, Wrocławia, Berlina, Gliwice.
11-20 przed poł. poc. miesz.	Nr. 462	z Wileczki. Połączenia: z Oświęcimia przez Podgórze-Plaszów.
11-55 przed poł. poc. osob.	Nr. 39	z Wiednia. Połączenia: z Olomuńca, Opawy, Wrocławia, Ber- lina i Warszawy.
12-58 po poł. poc. osob.	Nr. 6214	z Kocmyrzowa i Mogiły.
1-10 po poł. poc. osob.	Nr. 114	(od 1 czerwca do 30 września w niedziele, czwartki i święta) z Tarnowa. Połączenia: z Nowego Sącza, Szczucina.
1-25 po poł. poc. osob.	Nr. 14	ze Lwowa. Połączenia: z Chyrowa, Sokala, Dynowa, Jasła, Rozwadowa, Nadbrzezia (Krynicy od 1 maja do 30 września włącznie), Nowego Sącza, Stróż, Szczucina.
2-05 po poł. poc. osob.	Nr. 44	z Jasła przez Suchą. Połączenia: z Orłowa, Krynicy (od 1 maja do 30 września), Zakopanego, Zwardonia, Żywca, Wado- wice i Bielska przez Kalwaryę. Od 15 czerwca ze Stanisła- wowa, Strzja, Drohobycza, Borysławia, Chyrowa i Nowego Zagórza.
2-20 po poł. poc. posp.	Nr. 6	ze Lwowa. Połączenia: z Jaworowa, Rawy Ruskiej, Stanisła- wowa, Chyrowa, Sambora, Strzja.
2-33 po poł. poc. posp.	Nr. 5	z Wiednia. Połączenia: z Olomuńca, Opawy.
3-35 po poł. poc. osob.	Nr. 414	z Wileczki.
4-45 po poł. poc. osob.	Nr. 28	z Oświęcimia, Skawiny. Połączenia: z Wadowice przez Spytko- wice.
4-51 po poł. poc. osob.	Nr. 27	z Brzeżan (Lundenburga). Połączenia: z Olomuńca, Berna, Opawy i Berlina.
5-50 po poł. poc. osob.	Nr. 116	(od 1 czerwca do 30 września włącznie) z Tarnowa. Połącze- nia: (z Orłowa i Krynicy od 15 czerwca do 30 września), ze Starego i Nowego Sącza, Stróż, Szczucina.
6-14 wiecz. poc. miesz.	Nr. 464	z Wileczki.
6-25 wiecz. poc. osob.	Nr. 16	z Podwołoczysk. Połączenia: z Kijowa, Odessy, Brodów, Ja- worowa, Ickan, Rawy Ruskiej, Strzja, Sambora, Chyrowa, Rozwadowa via Przeworsk, Nowego Sącza, Stróż, Jasła, Szczu- cina.
6-53 wiecz. poc. osob.	Nr. 42	do Stanisławowa, Strzja, Sambora, Nowego Zagórza przez Suchą. Połączenia: z Ławocznego, Borysławia, Tustanowicz, Gorlic, Orłowa (od 15 czerwca do 30 września), Bielska i Wa- dowice przez Kalwaryę.
7-10 wiecz. poc. osob.	Nr. 6216	z Kocmyrzowa.
7-36 wiecz. poc. posp.	Nr. 204	(od 14 maja do 29 września) z Podwołoczysk. Połączenia: z Kijowa, Odessy, Husiatyna, Kopyczyniec, Brodów, Ickan, Sta- nisławowa, Strzja, Stojanowa, Podhajec, Sambora, Chyrowa, Jasła.
8-10 wiecz. poc. posp.	Nr. 1	z Wiednia. Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Olomuńca, Opawy, Cieszyzna, Berlina, Wrocławia, Bielska.
8-23 wiecz. poc. posp.	Nr. 102	(od 15 czerwca do 30 września włącznie) z Zakopanego i Rabki.
8-50 wiecz. poc. osob.	Nr. 47 B	(od 1 maja do 30 września co niedziele i święta) od Trzebin.
9-10 w nocy poc. osob.	Nr. 34	z Oświęcimia. Połączenia: z Sierszy Wodnej.
9-24 w nocy poc. posp.	Nr. 4	z Podwołoczysk. Połączenia: do Kijowa, Odessy, Grzymał- owa, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec, Brodów, Ickan, Sta- nisławowa, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek, Strzja, Sambora, Sokala, Dynowa, Jasła, Rozwadowa, Orłowa, Krynicy, Nowe- go Sącza, Gorlic, Stróż, Szczucina.
9-45 w nocy poc. osob.	Nr. 19	z Wiednia. Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Olomuńca, Berna, Opawy.
10-24 w nocy poc. osob.	Nr. 24	z Rzeszowa. Połączenia: do Jasła, Rozwadowa, Orłowa, Kry- nicy, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Szczucina, Wile- czki.
11-05 w nocy poc. osob.	Nr. 46	z Nowego Sącza przez Suchą. Połączenia: do Stanisławowa, Strzja, Borysławia, Chyrowa, Jasła, Orłowa, Zakopanego, Zwardonia, Żywca, Bielska i Wadowice przez Kalwaryę.
11-38 w nocy poc. posp.	Nr. 9	z Wiednia. Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Berna, Opawy, Wrocławia i Berlina, Petersburga, Warszawy.

Bielizna i płótno

w wielkim wyborze u
IZAKA WIKLERA
Stradom 5.

Bieliznę wysortowaną sprzedają po zna-
cznie niższej cenie. 4250 6 12

Złoty medal Wiedeń 1912. Złoty medal Wiedeń 1912.
Mężczyźni o słabych nerwach
przywrócenie osłabionych sił uzyskują przez:
tabliczki Evaton. 203 40 0
Zażywać zbiornik lekarskich orzeczeń.
Próba K 4-20, pół pudełka 10 K, całe pudełko 18 K, za za-
liczką lub po otrzymaniu należytości przez **St. Markus-
Apothekę**, fabrykę osobliwych przetw. farm., **Wiedeń, III.,
Hauptstrasse 130.** Skład w Krakowie: w aptece Konst.
Wisniewskiego i apt. pod „Złotym orłem” W. Ehrlicha, ul.
Krakowska 11. Można dostać w każdej aptece na receptę.

Niedoścignionem w dobroci i smaku jest tylko **czysto-
roślinne, deserowe masło** 3955 7 21

GEWIRA

wolne od wszelkich domieszek i tłuszczów.
Masło deserowe **GEWIRA** nadaje się wybornie do wszel-
kich potraw i pieczyw i oszczędza wiele pieniędzy w użyciu,
tak, że pod każdym względem **masło naturalne zastę-
puje.** — Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw.
Gener. zastępstwo na Galicję i Bukowinę
Eliasz Reich, Kraków. - - Telefon 1560.

Krynica. Pensjonat „Raj”
pokoje słoneczne, blisko ko-
ściół i poczty, kuchnia pierw-
sorzędna. 4193 6 6

Handel korzenny
i opieczonych wódek, od 25 lat
istniejący, roczny obrót 40.000 K,
do sprzedania za 16.000 K lub za-
miany za dom. Również potrzeba
hipoteczną pożyczkę 80.000 K do
100.000 K na pierwsze miejsce.
Wiadomość: Biuro p. Krasskiej, ul.
Jagiellońska 9. 4481 5 5

Dla letników
Kęty — willa słoneczna, sucha, w
ogrodzie. Dwa pokoje, kuchnia, we-
randa, ganek etc. Kapiele w Sole
Do kościoła, kolei i miasta bliznisko.
Zgłoszenia: Wanda Dzięciołowska
Kęty. 4644 3 3

Lekcje i konwersacje
jęz. francus. i niem. udziela
się pod przystępnym warun-
kami. Ulica Sobieskiego 16 C,
II piętro. 2839 14 0

Dla Panów
Adwokatów.

Doktor praw, emerytowany urzę-
dnik skarbowy z wieloletnią prak-
tyką we wszystkich działach admi-
nistracji skarbowej (akcyzowym,
karnym, należałościowym, oraz ośm
lat na posadzie inspektora pod-
atkowego), poszukuje posady **koncy-
sienta**, adwokata chrześcijań-
skiego lub rejonu na prowincji w Galicji
zachodniej lub na Śląsku.
Łaskawo oferty z podaniem wa-
runków proszę adresować: WPan
Rada skarbu Jan Feier w Rzeszo-
wie, c. k. Starostwo, dla Dra **7.
J. W.** 4630 3 3

Żywe raki

**najsmaczniejsze i najdelika-
tniejsze w świecie** dostarcza po-
czątłownie z poręczeniem, że na-
dejda żywe 4648 2 8
90 raków żupowych . . . 6 kor
60 „ stołowych . . . 8 „
40 „ stołowych . . . 12 „
30 „ obryzmich . . . 15 „
wysła: D. Jorysz, Podwołoczyska 3

Małżeństwo.

Kupiec, kawaler lat 32, właściciel
handlu w Krakowie, nawiąże ko-
respondencję w celu matrymonial-
nym z panną do lat 25. Posag wy-
magany. Zgłoszenia wraz z fotogra-
fią proszę nadsyłać pod adresem:
„Stanowcy 25” poste restante
Kraków 3, za okazaniem kwitu.
Panie z prowincji mają pierwszeń-
stwo. 4688 3 3

Świeże masło naturalne, netto
4 1/2 kg., brutto 5 kg., wysła
opłatnie do każdej poczty za zaliczką
K 11. Salomon Braunfeld, eksport
masła i jaj w Bochli (Galicja). —
Kupcy zechcą żądać oferty spe-
cjalnej. 4440 8 15

Pożyczki pieniężne

otrzymują osoby każdego stanu
(także panie), na 4—6%, także bez
poręczyteli, na spłaty miesięczne
po 4 korony. — „Diadal” Escompte-
Bureau, Budapest, VIII., Rakoczi
ut. 71. 4529 7 10

do wynajęcia

od 1 sierpnia b. r.
piękne lokale na sklepy, biura, mie-

Zakład fryzjerski

urządzony z nowoczesnym komfortem
salonem dla Panów, osobnym gabinetem dla Pań, oraz wielki
wybór perfumery, najnowszych szpilek i grzebieni dla Pań
poleca

STANISŁAW NIEMIROWSKI
Karmelicka 21. 261 16 0

Rządowo uprawniona
fabryka wód min. sztucznych i specjalnych leczniczych.
pod firmą

R. RZĄCĄ I CHMURSKI w KRAKOWIE.
przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4

wyrobia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. poleca

wody mineralne sztuczne

odpowiadające składem chemicznym wodom: BILŃSKIEJ, GESSHU-
BLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOM-
BURG, KISSINGEN, tadziej

specjalne lecznicze

jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwasna, oraz wody lecznicze
normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.
Sprzedają w aptekach i drogueryach. Cenniki na żądanie franco.

Parkstrasse **KARLSBAD** Westend

Dom: „British Hotel“
PENSION WANDA

4126 pensjonat dyetetyczny **Wandy Marchlewskiej-Moser**,
gdzie pacjent może przeprowadzić kurację pod ścisłym do-
zorem wybranego przez siebie lekarza. Usługa, Kuchnia polska.

MAGAZYN FIRMY L. FADEN

w Krakowie - Floryńska 26, I p.

okrycia damskie, ubrania turystyczne i sportowe dla Pań, Panów
i chłopów. — Peleryny i ubrania nieprzemakalne, plecaki i aluminium
po najniższych cenach. Sprzedaż hurtowa i częściowa. 4028 7 10

Bad-Nauheim**Villa Wanda — Dom Polski**

dla gości kąpielowych otwarty od 1 maja. Wygodne
mieszkania, winda, oświetlenie elektryczne, centralne
ogrzewanie, opieka dla chorych.

Właścicielka
Helena Szczepanowska.

Bracia Tercyarze św. Franciszka

(Bracia Albertanie)

posługujący ubogim

w Krakowie, Kazimierz, ulica Krakowska 1. 43

Telefon 3213

sprzedają najpopularniejszą używaną meble gięte, wypatane
lub z siedzeniem deszczukowym, t. j. krzesła, fotele, kanapy,
bujanki, taborety biurowe i salonowe.

Również przyjmują krzesła do wypłatania, naprawy
i politurowania.

Krzesła i stoły do wypożyczenia są na składzie.

Wycieraczki kokosowe, oraz własnego wyrobu plecione
trzciny, w różnych wielkościach.

Chodniki kokosowe do kościołów, urzędów na schody,
korytarze i do przedpokoi. 18 23 0

Do LW. 103521. 4493 8 3

Ogłoszenie konkursu.

Wydział krajowy ogłasza niniejszym konkurs na po-
sady nauczycielskie w krajowych szkołach kupie-
ckich (dwuklasowych handlowych) w Przemyślu i Białej:
a) dla przedmiotów handlowych;
b) dla nauk przyrodniczych w połączeniu z towaroznaw-
stwem i geografią handlową;
c) dla języka polskiego i niemieckiego.

Z posadami temi połączona jest płaca 2800 K i do-
datek aktywny urzędników krajowych X-tej, względnie
VIII-ej rangi, a po uzyskaniu stabilizacji prawo do odpo-
wiednich pięciocielei i do emerytury. Godzin obowiązkowych.

Kompetenci mają przedłożyć:

1) metrykę urodzenia na dowód, że nie przekroczyli 40 roku
życia;

2) świadectwo zdrowia;

3) świadectwo:

a) że złożyli egzamin z przedmiotów handlowych
dla wyższych szkół handlowych lub dwuklasowych szkół
handlowych; w braku kandydatów egzaminowanych mogą
być uwzględnieni także kandydaci, którzy dopiero zostali
dopuszczeni lub mają warunki dopuszczenia do egzaminu
dla dwuklasowych szkół handlowych (ukończona Akademia
handlowa albo kurs abiturjentów i 3-letnia praktyka han-
dlowa;

b) że złożyli egzamin nauczycielski z nauk przy-
rodniczych dla szkół średnich i zobowiązali się uzupełnić go
egzaminem z towaroznawstwa i geografii handlowej dla dwu-
klasowych szkół handlowych, albo że złożyli egzamin przy-
rodniczo-handlowy dla szkół dwuklasowych handlowych,
względnie, że są w trakcie zdawania tego egzaminu, mając
egzamin wydziałowy z II grupy;

c) że złożyli egzamin nauczycielski dla szkół śred-
nich lub wykaza, że są w trakcie zdawania tego egza-
minu. W braku kandydatów z tą kwalifikacją mogą być
także uwzględnieni kandydaci z egzaminem dla szkół wy-
działowych z I grupy, którzy są specjalnie wykształceni
w języku niemieckim;

4) curriculum vitae z dołączeniem innych świadectw
i poświadczeń z dotychczasowych zajęć.

Posady te obsadzone zostaną od dnia 1 września 1914
provisionalnie. Stabilizacja może nastąpić po roku niena-
gannej służby, nie wcześniej jednak, niż po złożeniu wy-
maganych egzaminów.

Podania należy złożyć u dokumentowane należy wnieść
wprost do Wydziału krajowego do dnia 15 czerwca

1914 r. Wydział krajowy zastrzega sobie możliwość zażąda-
nia od swego uznania nadanie posady w którejkolwiek innej
z istniejących krajowych szkół kupieckich (Brody, Tarnów).

Lwów, dnia 19 maja 1914.

Piotrowski.

Bardów (Bártfa) uzdrowisko

(Górne Węgry). W Zarządzie królewskiego wolnego miasta
Bardowa (Komitat Sáros). Poczta, telegraf, telefon, stacja
kolei. 6000 morgów lasu sosnowego. Niezwykle korzystne
wyniki leczenia w chorobach kobiecych, blednicy, wymiotach
krwią, przestarzałych katarach płuc, krtani przewodu odde-
chowego, żołądka i kiszki. Leczenie powietrzem, oraz Za-
kład wodolecznicy. 3898 3 3

**Kąpiele z kwasem węglowym żela-
ziste, mułowe i borowinowe.**

System pensyjny w hotelach pod zarządem miejscim: „Deak“
i „Królowej Elżbiety“, których goście otrzymują 25% zniżkę
z należności za kąpiele. Prospekty zadarmo wysyła:
Dyrekcja kąpiel leczniczych, Bardów (Bártfa).

HOTEL „SANS-SOUCI“

Lwów, ul. Szajnoch, róg Sykstuskiej. Lwów.
Komfort. — Ceny umiarkowane. — Najelegantsza
kawiarnia i restauracja. 2621 35 0

Krawiec damski Józef Gałązka

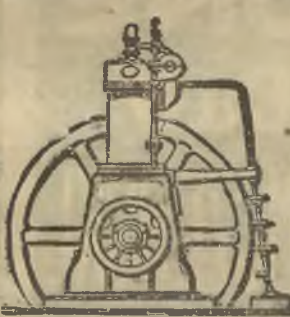
Kraków, ul. Długa 1. 4, I p., róg ul. Baszowej.

Na sezon wiosenny przyjmują zamówienia na kostiumy, fran-
cuskie, angielskie, spodnie, płaszcze, czele, suknie angielskie, amazo-
nki do jazdy mskiej i do każdego sportu. Modne materyały na skądzie;
Tennis, mode krepp, otelino, wiosenna himalaja, ramage, modne pepite,
eponge i t. d., przyjmuje i z przyniesionych materyj. Dla pań przyjeżdżających
miara zaraz. Dewiza: punktualnie, gustownie i po cenach najniższych.
1737 14 15

Najsilniejsza szczawa ziemno-żelazista.**Wody silnie radie czynne.**

Kąpiele mineralne najobfitsze w kwas węglowy. Kąpiele bo-
rowinowe, hydropatyczne, popradowe i słoneczne. Zna-
koma górską stacją klimatyczną. — Mleko, żentica. —
Stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu. —
Wyborny skutek leczniczy, w chorobach
kobiecych i nerwowych i t. p. —
Prospekty zadarmo —
oplatnie.

Sezon od 15 maja
do końca września. —
Lekarz zakładowy:
Dr Ludwik Doboszyński. —
W I sezonie tańsze mieszkania, w III mieszkania i kąpiele
o 30%. Wszystkie wille odnowione i na nowo umebrowane, za-
prowadzono kanalizację, spławną, wodociąg, oraz elektr. oświetl.
— Dwie nowe restauracje i pensjonat pod nowym zarządem.
Ceny bardzo niskie. 4301 4 10 Ceny bardzo niskie.

MOTORY benzynowe — ropne DIESLA

i do popędu gazem ziemnym, stojącej i leżącej budowy.

J. Warchałowski, Fabryka motorów, Wiedeń, III., Paulussgasse 3.

Generalne zastępstwo dla Galicji i Bukowiny:

Inż. S. Wacławinek, Biuro techniczne, Kraków, ul. św. Filipa 7.

Kosztyorysy, cenniki, odwiedziny na żądanie bezpłatnie.

Dogodne warunki zapłaty. 3651 4 52 Dogodne warunki zapłaty.

WONICZ Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny

(Stacja kolejowa WONICZ w Galicji). Poczta, telegraf i telefon w Zakładzie

Najsilniejsza szczawa siono-jodowa-bromowa.

Od dawna stwierdzono jej skuteczność we wszystkich postaciach złożeń w chorobach kości, jamy nosowej,
uszu, skóry i w ogóle we wszystkich chorobach, wymagających przyspieszenia odnowy materyj. Leczenie orto-
pedyczne i masażowe. Inhalacja systemu „Clara“. Kąpiele w gorącym powietrzu systemu „Polana“, tudzież
sztuczne kąpiele gazowe. Lekarze zakładowi: Docent Dr Antoni Gabryszewski ze Lwowa i Dr Grzegorz Tu-
rski z Jarosławia, tudzież 6 lekarzy wolno praktykujących. W sezonie I od 1 maja do 15 czerwca i w III
od 20 sierpnia do 15 października mieszkania znacznie tańsze. Uwolnieniu od taksy na podstawie świad-
ectw ubóstwa udziela się tylko w I i III sezonie. Urządzenie zakładu wzorowe, oświetlenie elektryczne,
wodociąg, kąpiel zakładowa, w której odprowadza się codziennie Męza św. Zamówienia na mieszkania, woda
mineralną, sól i muł, tudzież ług przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela, oraz prospekty wysyła bezpłatnie.
2648 8 6

Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-kąpielowego w Woniczu.

Towarzystwo Zaliczkowe w Krakowie

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką,
ulica Straszewskiego 28 (naprzeciw Uniwersytetu)
przyjmuje wkładki na książeczki i wypłaca

5%

od dnia złożenia do dnia wypłaty. —

Podatek rentowy opłaca z własnych funduszy. 3797 6 10

Żarówki Warszawskie

Zaoszczędzają 75% prądu! R 1'50 na 220 V. i R 1'20 na 125 V.

do 50 świec. — Fabr. skład: Zwierzyniecka 1. 11.

— Telefon 2048. — Ponadto na składzie utrzymują:

K. Zieliński, Rynek 40; H. Niemetz, Karmelicka 15;

Dr Olszewski i Ska, Bracka 9; W. Tomaszewski, Rynek 16.

AUSTRIACKIE**Ganz'zowskie Towarzystwo elektryczne**

z o. p.

826 11 0

Biuro inżynierskie: Kraków, ulica Szewska 27.

Elektryczne oświetlenie. Elektryczne przenoszenie

siły. Urządzenia kopalni i hut. Koleje elektryczne.

Dynamomaszyny, elektromotory, wentylatory, transformatory, rozdzielnice, numeratory
instrumenty do mierzenia siły, lampy łukowe, lampy żarowe, węgle do nich, przyrządy
do ogrzewania i gotowania i t. d., oraz wszelkie materyały instalacyjny. Cenniki i kosztorysy
darmo. Na życzenie wysłanie inżyniera bezpłatnie.

Ognie sztuczne salonowe!

Już wyszedł nowy cennik dla od-
sprzedających — wysyłka odwo-
towa. **M. Madrzykowski, Kra-
ków-Przegorzały.** 4226 10 0

Do wynajęcia

Słoneczne mieszkania

Garnarska 19, na parterze,
I i II piętrze, składające się
z 4 pokoi, przedp., łazienki,
balkon, logia etc., od 1 lipca
i 1 października. 4718 8 3

Staruszka

76-letnia, zupełnie niezdolna
do pracy jakiegokolwiek, prosi
litościwych ludzi o wsparcie.
Zofia Prokura, Kraków, ulica
Floryńska 30, parter, u stró-
ża. 2820 15 0

Maść na piegi

znana z dobroci, usuwa w 5 dniach
gruntownie piegi, liszaje, opalenie
słoneczno i wszystkie nieczystości
skóry, wciera się ją na noc, a rano
zmywa twarz mydłem kwiatow-
ym. Cena maści 1 kor., mydła
70 hal. — Wyrób i skład w apte-
ce J. Niesiołowskiego w Tarnowie.
4421 7 10

Automobil

bardzo dobry, na 3, ewent. 4 osoby,
o sile 12 koni, z bardzo ładną ka-
roszeryą, tani do sprzedania. Wia-
domość: Biuro inseratów i dzien-
ników Maryana Hupczyca, Kraków,
Jagiellońska 7. 4783 1 2

Józef Bernadzikiewicz

malarz pokojowy
ulica Bracka 5, I piętro
podejmuje się robót po umiarkowa-
nych cenach. 4466 2 4

Kapelusze damskie

po znacznie niższych cenach
Jadwiga Pollerowa
Kraków, Grodzka 3
nad sklepem p. Sobolewskiego.
4623 3 10

Powozy

półkryte, lekkie, nowe i używane,
na olivnych i półolivnych osiach,
na jednego lub parę koni, wózki
resorowe z budą do zdjęcia i bez
bud, o jednym i dwóch siedzeniach,
łando używane i wolant, tani do
sprzedania w pracowni powozów w
Podgórzu, ul. Kalwaryjska 74-76.
4634 4 8

Staruszka osmdziesięcioletnia

utrzymująca pracę rąk wła-
snych dwoje nieuleczalnie cho-
rych dzieci, prosi gorąco lito-
ściwych ludzi o pomoc. Ła-
skawe datki przyjmują Admi-
nistracja „N Reformy“ pod
W. P. lub podaje adres.
2667 11 0

Libretta

wyciągi fortep. i pojed. utwory z
najn. oper i operetek na fortep.
skrzypce i inne instr. Tańce mo-
dernistyczne z objaśnieniami. —
Zurnale. Bibl. dla teatrów amat.
4653 i t. p. — poleca 3 3

Księgarnia Polska w Krakowie,
Sławkowska 3 (Hotel Saski).

Uczniowie

składający egzamin wstępny do I
kaj. gimn. znajdują umieszczenie i o-
piekę u matki profesora. Zgło-
szenia pod „Profesor“ przyjmuje
Administracja „Nowej Reformy“.
4635 3 3

Fabryka wędlin

we Lwowie
z 2-ma sklepami, z pierwszorzędną
klientelą, zarząd bardzo korzystnie
do wydzierżawienia lub do sprze-
dania. — Zgłoszenia pod „Fabryka
wędlin“, biuro ogłoszeń Sokołow-
skiego we Lwowie. 4676 5 5

Mam do wydzierżawienia

wyszynek piwa, podawania kawy i
herbaty. — Ulica Mikołajska 14,
Barański. 4719 2 3

Pokoje

do wynajęcia, z utrzymaniem
lub bez. Ul. Sobieskiego 16 C,
II piętro. 2888 16 0

Na maszynie

wszelkie hafty kolorowe i białe,
monogramy, wykonuje starannie i
gustownie, po cenach niskich. 83

Zakład rysowniczy i pracownia haftów

„ADA“

Kraków, Rynek 31, Linia C-D 32, I p.

W Zakopanem

jest do sprzedania wspaniała
willa, nierzadka z wszelkimi wy-
godami, 2 budynki nowe, wodociąg,
łazienka, piękny ogród kwiatowy
i owocowy, w najdłuższej okolicy
Zakopanego. Przy kupnie gotówka
jest potrzebna 30.000 koron. —
Bliższa informacja listownie: Za
okazaniem książeczki Kasy
oszczędności m. Krakowa Tom
538 poste restante Zakopane.
4328 2 3

ROWERÓW

i naprawy najtaniej u

H. Niemetza

Kraków, Karmelicka 15. Telef. 3175

Wdowa

szuka większej posługi domo-
wej lub prania. Czarna Wieś,
Konarskiego 15. 8975 8 0

W OGRODZIE

naprzeciw cmentarza krakowskiego
poleca się najdoskonalsze drzewka
do obsadzania grobów: różę płaczą-
cą, jesiony, wierzby, głogi, tuje itp.
kwiaty zimo-trwałe i letnie
jak również podług życzenia Sza-
nownej Publiczności obsadza się
grobów drzewkami i kwiatami. —
Ceny możliwe przystępne. —
Zarząd ogrodu przy cmentarzu
3581 10 10 o. p. Kraków.

Wynajmuje automobile

po cenach umiarkowanych.
Rudolf Wanicki, Kraków, Adm.
Pałais, Smoleńsk 31. Telef.
Nr 107. 2419 2 2

Uczelnia konserwatorium

udziela lekcji gry na forte-
piano. Ul. Łobzowska 1. 29,
III p., drzwi wprost schodów.
3191 11 0

Akademik

udziela lekcji, przygotowuje
do egzaminów z wszystkich
klas gimnaz., pod przystępne-
mi warunkami. Kraków, ulica
Topolowa 10, u p. Piotrowicz,
dla J. A. 2673 7 0

Wszelką bieliznę

wykonuje się tani i starannie,
Kraków, Stradom 8, I p.
3520 17 0

Edmund Korosadowicz

art. rzeźbiarz-cyzyler

uczeń ś. p. J. Hakowskiego

wykonuje w srebrze, złocie i bron-
zie prace w zakresie rzeźbiarstwa i
cyzylerstwa wchodzące, jako to:
płaskorzeźby, figury, portrety, me-
dalliony (sposobem „en repousse“),
artykuły kościelne, jak: klekcy,
monstrancje, lichtarze, wyroby ga-
luterijne; restauruje antyki; po-
siada odlewnię metali. 3146 4 4

Kraków, Tenczyńska 6, Wawel 8.

LAON-TENNIS

rakiety, prasy, piłki, siatki. Obu

dwie tennisowe. Naprawa raki-
et. 3714 polecają najtaniej 2 2

PILKI NOŻNE

Rulety. — Kregle i kule ogrodowe

3714 polecają najtaniej 2 2

REIM i SPÓŁKA

Kraków, Rynek 37.

Cenniki na życzenie darmo i oplatnie.

Ogłoszenie konkursu.

W celu nadania pięciu posagów po 580 koron z fun-
dacyi **Szczepana Zaremby Skrzyńskiego** na wyposa-
żenie pięciu panien szlacheckich ogłasza się niniejszym
konkurs.

Posagi te zostaną nadane pięciu wychodzącym
w roku bieżącym za mąż uczciwym pannom, pochodze-
nia szlacheckiego, religii chrześcijańskiej, zrodzonym w pra-
wym małżeństwie z ojca, wylegitymowanego szlachectwem
polskiem w metrykach szlachty galicyjskiej.

Ubogie i sieroty mają pierwszeństwo. Rozdawnictwo
należy do Wydziału krajowego.

Kandydatki winny wnieść podania swe do Wydziału
krajowego najpóźniej do 15 lipca b. r. i załączyć do nich:
metrykę chrztu,

świadectwo o stosunkach majątkowych,
świadectwo moralności i dowody szlachectwa polskiego,
a ewentualnie także dowody swego sieroctwa.

W podaniu należy podać nazwisko i zawód oblubienca
czas, w którym ślub ma się odbyć.

We Lwowie, dnia 26 maja 1914.

4684 **Piotrowski.**

BYSTRA

(przy Białej) w Galicji.

„Uzdrowisko“ w słiznej górskiej okolicy —

Dam 600 do 1000 K

za dopomożenie mi w utrzymaniu posady kraj. Mam wszelkie wymagane warunki. Dyskretna, zapewniona. Rękojmią zgłoszenia pod „Okazje”. Kwiecień inseratowy „N. Reformy” Nr 4781” poście rest. Kraków. 4781 1 2

Młoda, inteligentna, pracowita osoba, z językiem niemieckim, czeskim, nieco szwajcarskim, praktyczna w podróży i w zarządzie samodzielnym domem, nadająca się także do handlu, przyjmie zaraz posadę. J. Z. poście restante Kraków, za kwitem inserat. 4771

Ekspedientka zdolna i biegła w rachunkach, obojętna z kasa, władająca językiem niemieckim, znajująca krawieczkę i haft, poszukuje posady sklepowej w jakimkolwiek dziale, ew. w cukierni lub restauracji, przy kasie do markowania. „S. S. 100” poście restante Kraków-Bracka, za okazaniem kwitu. 4773 1 2

Prywatne meskie Gimnazjum realne

prof. Stanisława Jaworskiego w Krakowie
posiadające prawa szkół publicznych, przyjmuje zgłoszenia i wpisy na rok szkolny 1914/15. Liczba uczniów ograniczona. Egzaminy wstępne do kl. I od połowy czerwca. 4406 5 12
Rynek 17.

Poszukiwana

do biura panna, obojętna z niemiecką korespondencją i stenografią, biegła na maszynie do pisania, na pół dnia (przed południem). Zgłoszenia: „Habig”, Kraków, ulica Bolesława 7. 4775

Dnia 22 maja 1914

zgubiono w Bochni 4 blankiety weksli, opiewające do 300 kor., z podpisem Isachara lub Sucher Kaut. Ostrzeżenie się przed ich nabyciem. 4772

Okazyja

3 fortepiany krótkie, firm. Blüthnera (palis), Prokasz (czarny), Petrofa (mah.), granitowy klubowy skórk kryty, jadalnia, sypialnia, salony, biblioteka, biura, kredensy, serwantki palis, mah., dęb., nowe, ant., używ. w Słazie mebli M. Telesnickiej, ul. Floryjańska 49, I p. 4779 1 4

Wiktor Barabas

Skład fortepianów, pianin i harmonium
Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B.
Telefon 2538.
Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłączne zastępstwo L. Bösendorfera.
Wielki wybór w instrumentach przegranych. 234 43 0

Metoda Ansona

ndzielają lekcji osobnych i zbiorowych: 1956 26 0

Francuz Anglik Niemiec

z wyższ. wykształc. z wyższ. wykształc. z wyższ. wykształc. Kraków, Szewska 17.

Do wynajęcia

od 1 lipca lub zaraz mieszkanie o 4 lub 6 pokojach z przyłączeniem, ulica Sobieskiego 16. Wiadomość w biurze architektonicznym, Karol Korn, plac Matejki 1. 5. 4771 1 3

SKLEP

w narożnym domu pod l. 1 przy ul. Grodzkiej i placu Dominikańskim, jest od 1 lipca 1914 do wynajęcia. Bliższa wiadomość u właściciela domu na II piętrze. 4711 2 3

Jednorazowa próba przekona każdego o jakości.

Koniki kuracyjne, francuskie, austriackie, węgierskie
4353 15 0
poleca
Wojciech Olszowski
Kraków, Mały Rynek
Za prawdziwość pochodzenia i czystość ręczy się.

Ognie sztuczne

na festyny, majówki, soboty i t. p., poleca jedynie najtaniej
H. NIEMETZ
Kraków, Karmelicka 15.
4400 5 10

Olej do podłóg

zapobiega tworzeniu i unoszeniu się kurzu.

Pocztówki 5 kg. brutto wysła się za K 380 opłatnie.

Lakier do tablic szkolnych czarny, matowy i z polskim.

Reim i Spółka

Kraków, Rynek 37.
4495 1 2

Do sprzedania

stara fisharmonia za 45 K. Podgórze, Batorego 11. 4799

Sluchacz filozofii

pianista-wirtuoz, poszukuje posady na wsi. Zgłoszenia pod: „Chopin” poście restante Zakopane. 4787

Panna

potrzebna do biura przemysłowego. Wymagana: znajomość języka i stenografii niemieckiej, buchalterii amerykańskiej i dłuższa praktyka w biurze handlowym lub przemysłowym. Oferty pod „Eclis” poście restante Kraków. 4801 1 3

Pokoju z przedp.

lub pokoju i kuchni, front, now. urządz., poszukuje od 1-go paźd. u gosp. domu. Zgłoszenia: Bednarski poście rest. Kraków. 4709 2 3

Szafa lustrzana

z drzewa olszowego, nadająca się do sklepu galanterijnego. Jest tania do sprzedania. Floryjańska 25, II p., front. 4798 1 3

Detektyw prywatny

zdolny, władający kilkoma językami, poleca się P. T. Publiczności. Rezultat w każdej najcięższej sprawie osiągnięty. — Zgłoszenia: „Karta na brzo 28.853” poście rest. Kraków. 4806 1 3

Ostrzeżenie!

Dnia 9 czerwca 1914 r. zgubiłem blankiet wekslowy daty Podgórze dn. 9 czerwca 1914, opiewający na kwotę K 371 19, płatny dn. 20 sierpnia b. r., zaopatrzonej moim podpisem jako akceptanta. Również podaje o sądową amortyzację tego weksla i ostrzegam każdego przed jego nabyciem. Leopold Bernstein Podgórze, ul. Kałwaryjska. 4805

Masło deserowe

po kor. 3 za kilogram, wysła za pobraniem, pocztówkami. Mleczarnia dworska, Łańcut. 4788 1 6

Czereśnie wielkie

lub wino hiszpańskie, b. piękne, wielkie, świeże, rwane, w 5 kg. koszykach za 3 K wysła J. Müller, właściciel winnic, Kiskunhaly, Węgry. 4758 1 10

Zastępcy za prowizję

obeznanych za sprzedaż masła deser. niemieckiego i twarogu sera, w Krakowie, serów masłowych, śmietankowych, kmińskich i ołomunieckich, jakoteż serów wazonykowych kształtu, miękkich i twardych, poszukuje większa mleczarnia. Zgłoszenia pod „Molkerei 3912” przyjmujące biuro ogłoszeń Gręgra, Praga, ul. Henryka 19. 4786 1 3

Do wydzierżawienia

od 1 lipca 1914 r. folwark Bieździałka, 14 km. od Jasła, 510 morgów ornej gleby, gorzelnia parowa o 335 hl. kontyngentu, mieszkanie obszerne, ogród. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia przyjmują Dr Feliks Warchałowski, adwokat w Jasle, lub właściciel hr. Romer, Bieździałka, p. Kołaczyce. 4765 2 2

Do wynajęcia

od 1 października na I piętrze 2 mieszkania po 4 pokoje, mogą być i na pensjonat, i 3 pokoje na III p. 2 mieszkania po 2 pokoje od 1-go lipca, urządzenie nowoczesne. Wiadomość: ul. Krupnicza 22. 4687 3 6

Wyroby tkackie

z najlepszego przędzy, jak najstaranniej wykonane, jako to: Piłtwa białe zwykłej i prześcieradłowej szerokości, dymy, dreliszki, chusteczki do nosa, ręczniki, ściereki, obrusy serwety — poleca 2884 10 10

Tkalinia płócien

Michała Miesowicza
w Korczyni obok Krosna.

Kraków, Gołębia 5.

WYŻSZY ZAKŁAD WYCHOWAWCZO-NAUKOWY

im. Heleny Kaplińskiej

obejmuje 4-klasową szkołę przygotowawczą, 6-klasowe liceum z prawami szkół rządowych i 8-klasowe zreformowane gimnazjum realne z prawami szkół rządowych. (W roku szkolnym 1914/15 od klasy I do IV). Przy Zakładzie znajduje się internat dla uczniów. Zakład przeniesiony zostanie wkrótce do osobnego budynku z ogrodem. 4581 3 3
Egzamina wstępne przedwakacyjne 12 i 13 czerwca, wyjątkowo 26 i 27 czerwca. Powakacyjne 7 i 9 września. Zapisy 10 lipca i od 20 sierpnia w godzinach od 11 do 12.

Po cenach licytacyjnych

z wolnej ręki do sprzedania:
Dwie kanapki, stół, kominek, figura z lampą elektryczną, przyrząd do czyszczenia dywanów, sypialnia i zegarek złoty. 4650 3 8

Hala Licytacyjna - - - Pałac Spiski.

Przywileje piękności

istnieją we wszystkich sytuacjach życiowych i sferach towarzyskich. Piękność przechodzi przez świat z listem żelaznym, wszędzie przyjmują się z otwartymi ramionami, uradą obdarzone jednostki ludzkie. Jednym z najważniejszych atrybutów piękności jest bogactwo nienaganych włosów w pewnej mierze korony piękności. Należy dobrze pamiętać o pielęgnowaniu swych włosów i chronieniu ich przed szkodliwymi wpływami. Czynić to można dosadnie a skutecznie 4117 1 2

Dra Drallego

wodą brzożową na włosy

szlachetna, z najwspanialszych naturalnych składników wyrabiana. Jeżeli się raz zapozna z cudownym wpływem działania nacierań wodą brzożową Dra Drallego, wówczas staje się każdy zdecydowanym zwolennikiem tego, jednego w swoim rodzaju środka, który chwali i stosują lekarze i laicy. Środek ten jest wrogiem łupieżu i chorób włosów i pobudza silnie porost włosów.

Do nabycia we wszystkich dotychczas handlach K 250 i 5, Dralle — Hamburg i Bodenbach n/L. 4117 1 2

Zaraz do wynajęcia

SALA

12 m. długa, 6 m. szeroka, w Pałacu Spiskim.

Wiadomość: „Gafota”, Kraków, Pałac Spiski. 4090 7 0

SIATKI DRUCIANE

surowe lub cynkowane, ogrodzenia siatkowe dla domów, will, ogrodów, parków, drut kołczasty, liny druciane do promów, materace druciane, meble mosiężne i żelazne, blachy dziurowane lub prasowane, poleca po cenach fabrycznych 1755 16 24

Hutter i Schrantz, Tow. akc. w Wiedniu.

Cenniki ilust., wzory, kosztorysy wysła się darmo i opłatnie. — Reprezentacja dla Galicji i Bukowiny

D. Kurzmann, Kraków, Mostowa 10/48. Telefon 1461. Dostać można także we większych handlach towarów żelaznych.

Nad Morze i w Góry

jako też do wszelkich sportów niezbędne nasze znane z dobroci i elegancji sweatery włóczkowe i himalaia dla Pań, Panów i dzieci — Zamówienia i odnowienia uskutecznią się w kilku godzinach. Ceny umiarkowane, ogromny wybór w najmodniejszych kolorach

Pierwsza Krajowa Fabryka

4173 Kraków, Wielopole 15, parter. 7 8

LICYTACYA

kopalni i fabryki gipsu wraz z cegielnią

L. Tanbanna w Płaszowie

odbędzie się dnia 19 czerwca 1914 r. o godzinie 9-tej przed południem w c. k. Sądzie powiatowym cyw., O. XIII, w Krakowie, w biurze Nr 14. Warunki licytacyjne:
I. Płaszów, cztery parcele o łącznym obszarze 16678 m², na których znajduje się dom mieszkalny, budynki dla gospodarstwa rolnego, oraz fabryka gipsu nawozowego, mularskiego i szlufarskiego.

Wartość szacunkowa 95.690 K. — Najniższa oferta 47.845 K.

II. Wola Duchacka: fabryka i kopalnia gipsu, tudzież fabryka cegieł wraz z gruntami, budynkami mieszkalnymi i fabrycznymi, oraz maszynami.

Wartość szacunkowa 459.039 K 40 h. Najniższa oferta 229.019 K 70 h.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do tych realności dokumenty, może każdy, mający chęć kupienia, przegladnąć w c. k. Sądzie powiatowym cyw., Od. XIII w Krakowie, w biurze Nr 14. 4706 2 3

Sporn i Ska - - Kraków, Floryjańska 14.

4797 2 5

LECZNICA

dla zwierząt

oiaz Zakład kapielowy
Kraków, Lubcz 40 — Tel. 2552

Leżaki - Hamaki

SANDALY

Lawn-Tennis. Krokiet. Rybłowstwo. Piłki nożne. Kregle i kole. Przybory do kapieli i artykuły turystyczne najtaniej tylko u firmy

przyjmuje w leczenie wszelkiego rodzaju zwierzęta domowe, oraz przeprowadza zabiegi operacyjne. — Dla psów kapele lecznicze, oraz zwyczajne. 4424 4 0

Artur Liebeskind
lekarz weterynaryjny.

M. BEYER i SKA

Kraków, Sukiennice Nr 12-14

poleca

Nowości na sezon 1914:

Bluzki z żelirów angielskich, balystowe i jedwabne.

Halki półjedwabne, jedwabne, alpakowe i trykotowe jedwabne.

Reformy damskie „Odetta” bawełniane, fil d'Ecosse i jedwabne. Czarne i kolorowe. 3331 8 0

NAJWYŻSZE PLONY

ZAPEWNIĄ ROLNIKOM

WAPNO PALONE MIELONE

90-96% CaO

DR FELIKS NIEMCZENSKI

SKA.

WAPIENNIKI KAMIENIOŁOMY I MŁYN WAPIENNY.

TRZEBINIA

KRAKÓW BRACKA 6

4761 1 0

RADA NADZORCZA

Stow. z z. o. p.

„KILIM” w ZAKOPANEM

zaprasza P. T. Członków na

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

w sobotę dnia 20 czerwca 1914 r. o godz. 5 po poł. w bursie Tow. pom. nauk. w Zakopanem, o następującym

Porządku dziennym:

1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;

2) Odczytanie protokołu lustracji, dokonanej 11 i 12 marca z. r. ze strony „Związku st. zar. i gosp.”;

3) Sprawozdanie Dyrektora z czynności i rach. za ob. rok adm.;

4) Sprawozdanie i wnioski Komisji rewizyjnej Walnego Zgromadzenia;

5) Rozdział zysku na podstawie wniosku Rady nadzorczej;

6) Wybór 2 członków Rady nadzorczej na 3 lata w miejsce wylosow.;

7) Wnioski Członków (§ 33 stat.).

Stosownie do postanowienia § 49 statutu Członkowie mogą przegladac zamknięcia rachunkowe w lokalu „Kilim” codziennie od godziny 3-4 po południu.

W Zakopanem, dnia 5 czerwca 1914. 4789

Prezys: Dr Z. Czaplicki.

Sekretarz: St. Rumiński.

System „Fluss”

C. i k. nadw. dostawca i arcyks. dostawca

Zygmunt Fluss, Kraków

nadworna sztuczna farbiarnia, apretura i chemiczna pralnia.

Specyalność: chemiczne czyszczenie na sucho i farbowanie najdelikatniejszych sukien jedwabnych — wieczorowych.

Ceny niskie i wyborne wykonanie. — Zlecenie z prowincji szybko.

W tym specyalnym dziale największa fabryka w Czechach, Galicji, na Morawach i na Śląsku.

Własne składy fabryczne: w Krakowie I. przy ulicy Św. Krzyża 7, Tel. 2427, II. przy ul. Karmelickiej 10, III. Podgórze, Staromostowa 1.

Proszę uważać na moją firmę z powodu nadużyć.

Zamówienia z prowincji jak najszybciej.

2392 9 10

Nauczycielki Polki z wyższ. wykształceniem;

Francuzkę z angielskim i muzyką;

Dwie Angielki z francuskim;

Niemki, nauczycielki i bonny, na stałe i na czas wakacji;

Francuzki na czas wakacji; 3504 5 6

Polekę freblankę z doskonałym niemieckim i muzyką poleca

Biuro Stowarzyszenia Nauczycielek
Kraków, Karmelicka 32.

48 hal. 1/4 funta

znakomitej kawy palonej poleca

Kazimierz Bartoszewski

Kraków, Floryjańska 49.

Uwaga: 6%, rabatu dla Związku Profesorów, Urzędników i Nauczycieli. 2669 28 0

Poszukuje miejsca

lektorki, sekretarki, towarzyszy u starszego inteligentnego, zamożnego pana, także kaleki lub chorego, pani lat 35, inteligentna, pogodnego usposobienia, dobrej powierzchowności, mówiąca obomi językami. Najchętniej na wsi lub za granicą. — Zgłoszenia O. Z. 35 poście restante Kraków. 4785 1 3

Inkasant-Spedytor

biegły w rachunkach, z kauceą 600 K, ze znajomością języka niemieckiego, potrzebny jest zaraz do Piekarni Sport, Szlak 49. 4808 1 3

Sklep frontowy

narożny, w Ryuku głównym (róg Ryuku i Brackiej), z trzema oknami wystawowymi i przyległym magazynem o jednym oknie wystawowym, od 1-go października 1914 do wynajęcia. Wiadomość: J. Kwiciński, ul. Dunajewskiego 8. 4796 1 6

Stawne z dobroci

cukry deserowe i herbatniki 4786 poleca 1 15

Józef Siermontowski

Kraków, ul. Bracka.

Kupię motocykl

silny, tylko w bardzo dobrym stanie. Wiadomość z opisem i ceną K. B., Radgoszcz, obok Tarnowa 4677 2 3

Obiady domowe

w miejscu i na miasto. Ulica Sobieskiego 16 C, II piętro. 2890 16 0

Willa w Rabce

tanio i pod dogodnymi warunkami płatności do sprzedania. — Zgłoszenia: ulica Basztowa 26, parter, na lewo. 4663 5 6

Przyjmę dwóch uczniów

z dobrej rodziny, staranne utrzymywanie, opieka, towarzysztwo ucznia VII kl. gimn. zapewnione. Zgłoszenia do 1 lipca: Kraków, ul. Sobieskiego 16 a i p., drzwi 3. 4664 2 4

Mieszkanie